

Mobilizacija se nadaljuje.

PREDSEDNIK WILSON SE NE BRIGA ZA GOVOR NEMŠKEGA KANCLERJA. — NEMICJA MORA TAKOJ PRENEHATI Z BOJEVANJEM S PODMORSKIMI ČOLNI. — DRUGAČE, JE VOJNA. — PRIZADEVANJE PACIFISTOV NE BO UPLIVALO NA KONGRES. — VELIKA PARADA. — ODBOR ZA NAKUPOVANJE. — ODBOR ZA NARODNO OBRAMBO. — LJUDSTVO NA STRANI WILSONA.

Washington, D. C., 30. marca. — Vlada Združenih držav se ne ozira na večerjšnji govor nemškega kanclerja Bethman Hollwega in nadaljuje s pripravami, da bo branila svoje pravice, če treba, tudi z oboroženo silo.

Vlada odločno vstaja na svojem stališču in ne popusti niti najmanj. Ako hoče imeti Nemčija mir, potem mora vstaviati bojevanje s podmorskimi čolni in se mora držati pravil, katerih se je držala pred 1. februarjem.

V tem smislu se je danes izrazil državni tajnik Lansing, toda ta izjava ne bo uradno razglašena.

Politika Združenih držav zastopa isto stališče kot pred letom v slučaju potopljenega parnika "Sussex", ko je Amerika zahtevala, da se preneha z načinom, kakor so tedaj operirali nemški podmorski čolni, in da se mora spoštovati mednarodno pravo in načelo človeštva.

To se zahteva tudi se danes in ne samo za ameriške ladje, temveč za ladje vseh narodov.

Tudi ako bi Nemčija dovolila ameriškim parnikom voziti skozi blokadno zono, drugim ladjam pa ne bi bilo dovoljeno, s tem Združene države ne bi bile zadovoljne. Pravico in človeštvo je ameriška zahteva.

Nemčija je prelomila svoje obljube, katere je podala po svojem poslaniku grofu Bernstorffu v maju preteklega leta, ko je obljubila, da ne bo potapljala ladij brez predhodnega svarila.

Pogodbe so postale navadne cunje; ameriške mirne parnike so potapljali brez svarila; ameriški državljani so bili potopljeni. Z državo, ki uganja take stvari, ameriška vlada ne more občeovati in se pogajati.

Združene države zavračajo vsako pogajanje, dokler so podmorski čolni na delu, kakor do sedaj.

Nekateri, ki so priznani in naklonjeni Nemčiji, hočejo sedaj vporabiti ves svoj upliv, da bi Združene države odstopile od svojih zahtev, toda nimajo niti najmanjšega upliva niti pri vladi, niti pri kongresnikih.

Danes se bodele vršili v Washingtonu dve zelo važni seji. Predsednik Wilson bo imel posvetovalje s svojim kabinetom v Beli hiši, kjer se bo vršil zadnji pogovor o vojni politiki pred zasedanjem kongresa.

Drugo sejo pa bodo imeli v kapitolu novi člani poslanske zbornice, da se dogovore, kako bodo republikanski člani podpirali predsednika Wilsona v sporu z Nemčijo.

Tu se mora tudi odločiti, katera stranka bo močnejša in kaka služba pripade tej ali oni stranki. Vojna se bo odložila toliko časa, da se dogovorita obe stranki za posamezna mesta v zbornici.

Mornarica in armada pa se venomer pripravljata dalje z vso naglico. Ravno tako se vse pripravljajo za deželi; pripravljajo se material in vse potrebno za slučaj vojne z Nemčijo.

Ne oziraje se na to, kaj bo kongres sklenil, se je vstanoval odbor za narodno obrambo.

Za vsak urad desetih tajništva ameriške vlade se je določilo po en podtajnik, ki bo nadzoroval nakup vojnih potrebščin in hitro izdelovanje municije in vsega drugega materiala, ki se rabi v moderni vojni.

Dela se na to, da bodo vse ameriške tovarne pripravljene za izdelovanje vojnega materiala.

Nekateri so nameravali prirediti v soboto in ponedeljek v Washingtonu veliko parado, ki naj bi vplivala na kongres, da ne bi glasoval za napoved vojne.

Vlada je vsako tako parado prepovedala. Ker tedaj ne bodo mogli prirediti parade, bodo imeli v ponedeljek veliko zborovanje, na katerem bo govoril prejšnji državni tajnik W. J. Bryan.

Zagovorniki nemške politike si vedno prizadevajo, da bi uplivali na kongres, toda njih upliv je tako majhen, da ne morejo imeti uspeha.

Novi poslanci ki prihajajo v Washington, so že naznanili predsedniku Wilsonu, da je ljudstvo po celi Ameriki na strani Wilsona in popolnoma odobruje njegovo stališče. Narodova želja je, da predsednik brani pravico ameriškega naroda.

Poplava na Havajskem otočju.

Doz, ki je padel nad 48 ur v Honolulu, T. H., je povzročil veliko potovalnih, ki je napravila precej škodo.

Ceste v nižavah so bile spremenjene v reke in bosonogi kanaški s kamenjem in steklenicami petrodelci so v Vailikiju lovili ribe na ulicah.

Iz notranjih mest in vasi prihajajo vesti, da je povodenj na mnogih mestih odnesla mostove. Utočila je tudi neka Japonska.

V znamenju draginje.

Chicago, Ill., 30. marca. — Danes je strazila velika množica policistov one trgovine in mesarije, katere so bile ženske napadle. Ženske so vdrle v trgovine, oborožene s kamenjem in steklenicami petrodelci.

Razbile so veliko šip in uničile več sto funtov živil. Ženskam, ki so kljub temu kupovale, so iztrgali njihove odnose mostove. Utočila je zavaje ter jih pomendrala v blatu.

Iz Rusije.

Apel ruskega dleavstva na nemški narod. — "Mi: brez smage". — Pretnja radikalne stranke.

Petrograd, Rusija, 30. marca. — Ugleben ruski časopis "Ruskaja Volja" piše, da je imelo rusko dleavstvo čisto prav, ker je apeliralo na nemški narod, naj strmolga-vi carja ter naj na ta način rekonstruira vlado kot se jo je konstruiralo na Ruskem.

Ta poziv je v gotovih ozirih podoben mirovnemu predlogu predsednika Wilsona. Kljub temu, da se je Wilsonu njegov poskus izjavil, je imel vseno silen upliv na javno mnenje.

"Ruskaja Volja" končuje svoj članek z besedami:

Drugi poskus, doseči mir brez nadaljevanja prelivanja krvi, končati vojno, ne da bi ta ali ona stranka zmagala, ne bo zastoj, ne glede na to, če je imel uspeh ali ne.

Apel reprezentira željo velike večine ruskega naroda. Ako bo nemški narod zadovoljen žnjim, zamore nastati med obema narodoma medsebojno zaupanje. Vojna bo nastala po želji narodov in v imenu narodov, tako da ne bo ne zmagalca ne premaganca.

London, Anglija, 31. marca. — Dr. Eduard Davis, vodja socialno-demokratske stranke v državnem zboru je rekel:

Knez je močan, če se lahko zane na večino svojega ljudstva. Nemški državni kancler je govoril o "neki monarhiji, ki je vkoreninjena v ljudstvu". Pravzaprav je pa to soejalno kraljestvo v smislu Friderika II., katerega je bil odobril Bebel in katerega tudi mi odobravamo: — Ljudstvo zahteva, da mu kralj zaupa.

London, Anglija, 30. marca. — Med voditelji v delavskem svetu je precej radikalcev. Ti radikali zahtevajo, naj se ustanovi separatno vlado.

Bern, Švica, 29. marca. — Tukajšnjemu ruskemu poslaniku Bickovu je brzojavila ruska proviziorna vlada, da je odstavljen. — Zaneprej bo opravljal ruske diplomatske zadeve v Švici poslanski tajnik.

Bern, Švica, 31. marca. — Socialistični poslanci so stavili v švicarskem narodnem svetu predlog, naj švicarska vlada čestita ruski proviziorni vladi.

Za predlog je glasovalo 24 glasov, proti predlogu pa 77.

Bivši sodnik umrl kot kaznjence.

Leavenworth, Kan., 30. marca. — Bivši okrožni sodnik E. H. Reedman je umrl v tukajšnji kaznilnici. Zaradi neklih sleparij je bil obsojen na petletno ječo.

Cenzura na Španskem.

Madrid, Španko, 30. marca. — Španska vlada je uvela strogo cenzuro. S tem hoče preprečiti razširjenje vznemirljivih vesti. V vseh provincah vlada popoln mir.

Obrežna artilerija.

Providence, R. I., 30. marca. — Governor Beckman je danes izjavil, da mu je generalni major Wood naročil, takoj mobilizirati bataljon obrežne artilerije.

Bolgari.

V 7. stoletju so imeli svojo državo, Simeon je bil vladar Balkana, car Bolgarov in Bizantincev. Kalojan je bil bizantinski mogotcev strah. Sledi sicer politična in verska smrt, a sledi tudi prepoved. Vse to so zatrli Grki, vsi literaturu, ostala je samo zgodovina na menih Palsija (izla 1762), v rilskem samostanu je pisal o slavni dnehi preteklosti, o narodu bolgarskem, carih njegovih in svetnikih. Ta zgodovina je pripravljala Bolgare na vstajenje. Rusi so prišli, Car Osvoboditelj jim je prisvel svobodo, a ne še vsem. Mir v Sv. Stefanu jim je dodelil 170 tisoč kvadratnih kilometrov, do Egejskega morja naj bi segala njihova oblast, a nevoščljiva Evropa je prikrajala mlado Bolgarijo za polovico. Dosti je bilo dela odtedaj naprej.

Predsednik Wilson.

Predsednik Združenih držav je včeraj pojasnil kabinetu vsebino svoje poslanice.

Washington, D. C., 30. marca. — Danes popoldne je imel kabinet eno uro trajajočo sejo. Člani niso nič povedali, kaj se je pri tej priliki razpravljalo. Najbrže je predsednik Wilson pojasnil članom kabineta kakšna bo spomenica, katere bo predsednik predložil kongresu.

Kabinet je bil z osnutkom spomenice baje popolnoma zadovoljen. Predsednik Wilson bo vstajal na stališču, da oborožena nevarnost ne zadostuje, ampak da je Nemčija stvorila z brezobzirnim potapljanjem trgovskih ladij pravo vojno stanje.

Predsednik Wilson skorajgotovo ne bo zahteval, naj kongres napove vojno, ampak bo samo pojasnil, da vlada med Združenimi državami in Nemčijo pravzaprav vojno stanje ter da naj kongres vkrene vse potrebne korake.

Po tej seji sta se vojni tajnik Baker in mornariški tajnik Daniels posvetovala še kake pol ure s predsednikom Wilsonom.

Nekateri zatrjujejo, da se bodo smatrali v slučaju vojne Združene države kot član zaveznikov ter da bo postal njihov cilj, obenem z zavezniki uničiti Nemčijo.

Boji na vhd.

Petrograd, Rusija, 29. marca. — Severno od Stanislavov, v okolici Jamnice, so Nemci po hudem artilerijskem ognju izvršili napad, to da morali so se umakniti v svoje postojanke.

Ponoči so poskusili Nemci ofenzivo severno od Slaventice, deset milij jugozapadno od Brzezany, to da smo jih zavstavili.

Vzhodno od Brzezany smo razstrelili mine: naše čete so vdrle v nemške zakope in so prepredile iz njih sovražnika z bajonetnim napadom. Vjele so 20 Nemcev, pa tem pa so se vrnile v svoje postojanke.

Na ostali fronti so se vršili samo infanterijski boji brez večje važnosti.

V Rumuniji med rekami Oussia in Csabanyos smo izvršili protinapad z namenom, da bi zopet zavzeli prej izgubljeno ozemlje, pa napad ni uspel. Nemci so poskušali prodrati ob cesti med Fokshani in Teutschiu, pa smo jih zavstavili.

Berlin, Nemčija, 29. marca. — Položaj neizpremenjen.

Sinovi finančnega tajnika v mornarici.

Washington, D. C., 30. marca. — Trije sinovi finančnega tajnika, W. McAdoo, so se priglasili k vojni mornarici.

Fr. H. McAdoo, ki je odvetnik v New Yorku, je poleg tega tudi ponudil vladi svoj motorni čoln.

Bombe na parniku.

Buenos Aires, Argentinja, 30. marca. — Danes je došlo poročilo, da so našli na parniku "Ternysson", ki je bil na potu iz New Yorka v Rio di Janeiro, med premogom bombo.

Na norveškem parniku "Olderby" pa so našli v premogu osem bomb.

Angliji primanjkuje gasolina.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

Pošiljatelj denarja.

Vsed napetih razmer med Nemčijo in Združenimi državami, se za nedolčen čas ne more denarne pošiljatelj nič več izvrševati po brezčinskih brzojavu.

Od sedaj naprej do preklica, zamoremo pošiljati denar v staro domovino samo potom pošte, in ga sprejemamo le pod pogojem, da se vsil vojne v Evropi mogoče izplača z zamudo, ali pa povrne.

Z ozirom na sedanje razmere, ko se veljava denarja večkrat izpremeni, bomo v slučaju da se cena kronam zviša, med tem ko je denar na potu do nas, istega zadržali, ter s pošiljateljem stopili pismeno v dogovor.

Denar po zvišan ceni bomo le tedaj odposlali takoj naprej, ako bo pošiljatelj izrecno zahteval, da naj se denar odpošlje tudi v slučaju, ako se cena kronam zviša.

CENE:

Krone: 100 \$ 13.00 200 \$ 26.00 300 \$ 39.00 400 \$ 52.00 500 \$ 65.00

Nemški državni zbor.

Izjava nemškega nacionalnega li-beralca. — Tudi italjanski prestol se je začel majati.

Berlin, Nemčija, 30. marca. — Državni zbor se bo danes odrgodil do 24. aprila.

Berlin, Nemčija, 30. marca. — V svojem govoru je rekel vodja nacionalnih liberalcev dr. Stresemann: Združene države bodo le v tem slučaju napovedale Nemčiji vojno, če je javno ameriško mnenje popolnoma zavedeno.

Govornik je zahteval tudi razne volilne reforme ter pristavil, da zahtevajo novi časi novih postav. Konservativce Westap je rekel: Mi lahko čisto mirno pričakujemo, kaj bo odločila Amerika. Med tem časom ne bo delovanje naših podmorskih čolnov v vojni zoni čisto nič ovirano.

Dr. Spahn je izjavil, da se v vseh zavezniških deželah majo prestoli. Tudi italjanski prestol se maje. Ako bo prišlo do vojne med Združenimi državami in Nemčijo, bo Nemčija popolnoma pripravljena.

Dober plen.

Panama City, 30. marca. — Našli so 18 nemških podmorskih čolnov in bazo na Haiti. Vlačilni čolni jih sedaj spremljajo v ameriški pristanišče. Spremlja jih tudi neka bojna križarka ameriške mornarice.

Občinska trgovina v Chicagu. Občinski svet je z 52. glasovi proti 14. potrdil predlog, da legistura spremeni mestno poslovno, da bo mestu dovoljeno prodajati led, premog in živila v svoji trgovini. Manjšina je napadla predlog, ga imenovala radikalno socialističnega, da ga prepreči.

Njeno prizadevanje je bilo zastoj in predlog je bil sprejet z veliko večino.

Socialistični občinski svetovalec Kennedy je dejal:

"V dveh tednih bodo Združene države skoraj gotovo zapletene v vojno. Skoraj v vseh deželah, ki so zapletene v vojno, so mesta dobile pravico za kontrolo na živila. V Chicagu moramo tudi dobiti to moč."

Odvisno je sedaj od legislature, če Chicago dobi pravico, da odpre svoje prodajalne, ledenice, hladne šrambe itd., ne bo pomagalo le ljudstvu v Chicagu ampak tudi farmerjem, ker bodo svoje pridelke lahko direktno prodajali mestu in se jim ne bo treba poslužiti prekupeev, ki jim plačujejo nizke cene za njih pridelok.

Angliji primanjkuje gasolina. Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

London, Anglija, 29. marca. — Lord Hylton je poročal v gospodski zbornici, da Angliji primanjkuje gasolina. Rekel je, da potem, ko potечеjo sedanje pravice, ne bodo privatni lastniki avtomobilov smeli rabiti gasolin.

Ruske reforme.

Vse apanaže bodo narodna last. Proklamacija. — Litvini so se začeli zanimati za avtonomijo.

London, Anglija, 30. marca. — Iz Petrograda poročajo, da je ruska proviziorna vlada izjavila, da bodo vboodo vse apanaže narodna lastnina.

Samo apanaže, ki so jih dobivali veliki knezi, znašajo nad 25 milijonov rubljev na leto.

Vlada je izdala na Poljake poseben poziv, v katerem pravi, naj si sami določijo formo nove vlade.

Vlada je prepričana, da se bodo Poljaki odločili za neodvisno Poljsko, ki bo sestajala iz vseh treh, sedaj ločenih delov.

Poljaki naj določijo formo svoje vlade na ustavni skupščini, ki es bo vršala v glavnem mestu Poljske.

London, Anglija, 30. marca. — V Vulmaru se je vršil litvinski kongres. Navzoči so zahtevali avtonomijo. Dežela, v kateri prebivajo Litvini, naj se imenuje Litavija. Nova dežela naj bi sestajala iz livnidske, vitebske in kurlandske province.

V resoluciji je rečeno, da bo Litavija ena najzvestejših provinc Rusije.

Ameriški konzuli so dospeli v Švico.

Washington, D. C., 30. marca. — Poslanik Stovall je danes sporočil državnemu departmentu, da so dospeli iz Nemčije v Švico ameriški konzuli Damm, Wallace in Brown.

V kratkem bo prišel v Curih tudi konzul Wood.

Jefferson City, Mo., 30. marca. — Governor Garner je predlagal, naj bi se iz jektikov, ki so šele prvič kaznovani in so se dozdaj lepo obnašali, osnovalo več posebnih stotnj prostovoljcev. To seveda le v slučaju, če bo izbruhnila med Zdr. državami in Nemčijo vojna.

Boji v Palestini.

London, Anglija, 29. marca. — Poveljnik egiptovske ekspedicije brzojavlja, da so Angličji prodrli 15 milj od Rafe do Wadi Ghuzeh, pet milj južno od Gaza, da krijejo gradbo železnice.

V ponedeljek in torek smo bili v vročih bojih z 20 tisoč Turki, ki so imeli zelo težke izgube. Vjele smo 900 Turkov, med njimi poveljnjega generala in ves divizijski štab 53. turške divizije.

Med častniki so bili štirje avstrijski in 32 Avstrijcev in Nemcev različen šarž. Vplenihi smo tudi dve avstrijski havbici.

Angličji se sedaj nahajajo okoli 40 milj od Jeruzalema.

Nemiri.

Springfield, Mo., 29. marca. — Veliko razburjenje je nastalo med delavci in štrajkajočimi cestnoželezniškimi uslužbenci, ko se je po mestu raznesel glas, da je stavkoka W. G. Bishop obstrl John Hermana.

Zbrala se je takoj večja ljudska množica in stavkokazu, bi se go-dilo slabo, da ni prišla na lice mesta policija in rešila stavkokaza iz rok ljute množice.

Stavkokaza je sodnik postavil pod \$10,000 poročstva. Obstrljeni Herman se nahaja v bolnišnici in zdravniki upajo da ga ohranijo pri življenju.

Stavka traja že 170 dni in kompanija se trmoglavo upira zahtevam cestnoželezniških uslužbencev.

Ojačenje garnizije.

Washington, D. C., 30. marca. — Vojni departement je danes odredil, naj se ojači garnizija ob Panamskem prekopu. Vsi civilni uslužbenci bodo vojaško organizirani. — Načeloval jim bo polkovnik Chester Harding.

Japonska primava rusko vlado.

Tokio, Japonsko, 29. marca. — Japonska vlada je sklenila, da pri-sna novo rusko vlado.

Umor in samomor.

Vance, bogat farmer v Lexington, Ky., je ustrelil svojo ženo in sebe. Sosedje so ju našli ležati na dvorišču. Vance je imel v roki samokra.

Taft in vojna.

Kansas City, Kans., 30. marca. — V nekem govoru v trgovski zbornici je prejšnji predsednik Taft izjavil, da se morajo Združene države dejansko vdeležiti vojne. Rekel je, da je dolžnost dežele, da da svojo mornarico in armado ter denar v boj proti Nemčiji.

Umor in samomor.

Vance, bogat farmer v Lexington,

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and published by the
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President. LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
12 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

For this year the list of subscribers:
In Canada: \$3.50
In U.S.A.: \$2.50
In Europe: \$3.00
In Australia: \$3.50
In South America: \$3.50
In Africa: \$3.50
In Asia: \$3.50
In Oceania: \$3.50

"GLAS NARODA" ishaja vsak dan izveniš nedelj in pramtkov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly \$3.50.

Advertisement or agreement

Dopisi brez podpisa in osebni se ne priobčujejo.
Denar naj se blagoviti pošilja po — Money Order.

Pri sprejemih kraja naročnikov prostno, da se nam tudi prejmejo blagoviti
denarji, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljankam navedite ta naslov:
"GLAS NARODA"

12 Cortlandt St. New York City

Telefon: 405 Cortlandt

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

12 Cortlandt St. New York City

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Ker tudi jaz pazljivo prebiram list "Glas Naroda", sem čital dopis, ki je bil naperjen proti mojemu zadnjemu dopisu. Mislim dopis g. Dermaloveca.

Dragi rojak, vi pišete, da me je vaš dopis razburil. To ni nikakor res, ker že čitam "Glas Naroda" preko dvanajst let, in ker sem že marsikaj bral, me takšna malenkost ne razburi. Pravite, da če bi jaz delal po različnih krajih monarhijske, da ne bi sovražil druge narodnosti. Dragi rojak, tu vam povem, da se zelo motite. Jaz že delam med Nemci. Čehi in Ogrji sedemnajst let in dobro vem, kaj je narod. Jaz Nemca ne sovražim ali zaničujem, pač pa sovražim njihovo politiko in delovanje napram drugim narodnostim. Ali ti, dragi čitatelj, odobravaš nemško delovanje v Belgiji, na Francoskem in na Poljskem ter posebej no še v Avstriji nad slovenskim narodom in zdaj v Ameriki, ker nas se dovedejo do vojne?

Pišete, če delavec pride ravno sem iz Avstrije, da si misli, da je tukaj najbolje. Ne, dragi rojak, to je odvisno od mesta in dela, kakoršno delo se mu posreči. Pravite, da se ljudje selijo iz ene dežele v drugo; tega ne more nihče prepovedati. In ravno vi ste pisali v prvem dopisu, da komur je življenje drago, naj bo doma in naj ne gre v vojno zono. Kako se to strinja? Če našemu postnemu Amerikancu Nemčija dela škodo ter postopoma lastnino in naše ljudi, ali to odobrate? Jaz mislim, da ne.

Pišete, da ste bili razočarani, ko ste prišli v Kansas. To vam lahko vrjamem. Tudi jaz sem bil razočaran, ko sem prišel pred enim letom sem v Cleveland iz Pittsburgha, pa vseeno ne zaničujem tega mesta in poveljujem ono, kjer sem bil prej. Če je človek že prileten, doživlja marsikatero razočaranje. Pišete, da vas je doletela nesreča. To iz sra obžalujem, ker imam jaz še nedoraslo družino in sem sam v strahu, da se mi kaj takega ne prigodi. Tak človek je siromak, naj bo ta, ali oni. Bogatin je za njega slep in gluhi in če ni človek pri kakšnem društvu zavarovan, je še večji siromak. Ravno ta društva in organizacije so največja podpora za bogatima. Če ne bi bilo toliko teh podpor, bi se že vlada brigala za nas, zdaj pa lahko pravi: saj imate društva, pa se sami podpirajte! Če ne bi bilo to zanje dobro, kako bi hitro naredila proti njim zakon, da se uničijo.

Dragi rojak, pravite, da bi bili dobivali v Nemčiji podporo do smrti. Da, dobivali bi že, če bi bili nemški državljani, če pa ne, bi vas že preslepili s kakšnim izgovorom in vas poslali po "šub", da bi vas morala vaša občina hraniti in šli bi od hiše do hiše, kakor sem to že videl pred dvajsetimi leti na Kranjskem.

Dragi rojak, pišete, da je sramota, ker nismo nevrtni. Ali ne bi bila sramota za nas stotilijonski narod, ko bi naša Nemčija zaprla vsa trgovska pota? Od česa bomo živeli, če ne od trgovine, ko smo največji trgovski narod na svetu? Vse, kar se pri nas izdeluje, ne moremo porabiti doma. Ali naj te velike tovarne stojijo prazne in mi možje naš sedmo doma za pečo ter gledamo na lačne otroke še bolj kakor so zdaj? Če ne bi bil zapleten ves svet v vojno, bi bilo že drugače.

Morebiti bo kateri rojak rekel, da sem se prenapojil amerikanizma. Ne, dragi rojak, jaz vem, da tudi ti nič ne dobim zastoj: za vse, kar imam, se moram zahvaliti svojim žuljem in onemu, ki me drži zdravega. Ko sem postal ameriški državljan, sem dvignil roko in potrdil, da bom ljubil to deželo do smrti. To je moj program in bi moral biti vsakega dobrega državljana.

Rojaki, pristopajte pod našo ameriško zastavo, ker ona vas bo varovala, ko se boste vrnili v stari kraj po vojni ter spet nazaj, ker dobro vem, da se jih bo spet povrnilo 80 odstotkov. Tam tudi ne bo dobro, posebno v Avstriji in Nemčiji ne, ker zmagati ne bosta mogli te krize, katere njima preti zdaj od vseh strani. To je zakrivila vse vse nemška diplomacija in njihov "über alles".

Pozdrav vsem zavednim Slovincem in tudi Avstrijcem. Pa se kaj večkrat oglašite, bomo imeli malo doboto; dobota je potrebna za potreba med narodom. Moja, Jaka.

Potovanje: "Trudil sem se na vse načine in so me celo trikrat vrgli!"

Trgovca (joven): "Trikrat! — Tam kupijo žele potem, ko ga štirikrat ven vržejo."

Primer, Colo., je premogarska naselbina, ki se nahaja visoko v gorah in je krog in krog obdana s sneženimi hribi. Dela se vsak dan, plača pa je odvisna od delavca in prostora. Rojakov je tukaj približno 40. Poleg podpornih društev imajo tudi pevski in dramski društvo. Pred kratkim smo videli, odkar obstoji to mesto, prvo slovensko predstavo. Trinidad, Colo., je nekako središče več premogarskih naselbin. V okolici 60 milj je okoli tisoč Slovencev. Kadar se pripeti kaka nesreča, ali pa da kdo drugače potrebuje bolnišnice, potem ga pripeljejo v Trinidad. Kakor sem pred kratkim že poročal, se je tu vršila porotna obravnava proti nekemu Italijanu, ki je vstrelil v prepiru našega rojaka Tomšiča. Porotniki že v drugič niso mogli najti dovolj dokazov, da bi ga spoznali krivim umora. Mesto je krasno po svoji gorski lepi. V mesto živi le malo Slovencev; večinoma prihajajo, pa zopet odhajajo.

Dawson, N. Mex., je ob solodarski meji. Rojakov je tukaj okoli sto in delajo v premogorovih. Dela se dobro in zaslužek je tudi še precej dober. Tukaj je tudi mnogo peči za žganje kokska. Mesto je pod kompanijsko upravo. Imamo krasen hotel, velike prodajalnice. Spleh, kdor tukaj prebiva, mora stanovati v družinski hišah. Tudi je mnogo gostiln, ki jako dobro tržijo, ker se nahajajo ob meji suhe Colorado. Kakih šestnajst milj niže je več slovenskih gostiln, ki pošiljajo pijačo v suhe kraje. Nad mestom je nekaj slovenskih kmetovalec in živinorejcev. Večinoma prebivajo v visokih gorskih planinah.

M. P.

Plessis, Sask., Canada.

Pred šestimi leti sem prebival stodeset milj južno od Moosejawa, Saskatchewan. V dveh letih sem šel trikrat v mesto in vsakokrat sem potreboval pet dni. Zaprli sem svojo barako, katero sem zložil iz deske, ko sem prišel domov, so mi ženske, katere imenujejo "go-for", razvrtale vso hišico. Po preteku dveh let so napravili železnico petnajst milj zahodno od Weyburna. Zdaj mi vzame samo en dan in opravi vse svoje posle.

Vso okolico tvorijo samo žitne polje. V zadnjih treh letih se je prebivalstvo zelo pomnožilo. Lansko leto pšenica in lan nista posebnost dobro obrodila, ker je bil pomladni hud mraz. Kdor je posejal žito do 15. aprila, je pridelal na akru zemlje po 40 do 45 bušljajev in tudi slama ni škodovala. Nekateri sejejo šela v juniju, pa vendar dobro napravi. Splošno smo napredovali na vseh poljih.

Letos dobimo tudi telefon v hišo, dobim ga tudi jaz. Kadar ne bom imel drugega opravila, bom po telefonu vprašal v bližnje mesto Laflèche, kako je z žitno ceno. Kar se tiče dela na farmah, moram reči, da se delo lahko dobi. Plače pa so različne: na mesec od 30 dolarjev naprej. Obmlatvi pa plačujejo po 3 in pol dolarja na dan.

Draginja je tudi pri nas. Tona premoga stane \$9. Dobivamo ga iz Pennsylvanije. Trdi premog pa je po \$14 tona. Tedaj kapitalisti obiskujejo tudi naš farmerje. Vendar imamo boljše čase kot pa premogarji.

Zinški čas posedamo za mizo igramo karte; včasih pri Francozih, včasih pri Angležih.

Pijačo je zelo težko dobiti. Kadar je pa dobljeno iz mesta, pa skličemo ljudi, privedemo ples na kakem posestvu, ali pa v šoli. Tako zabave ne primanjkuje.

Pozdravljam vse Slovence po Združenih državah.

Martin Bogataj.

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

Plessis, Sask., Canada

S. pota.

Iz Napoleonove vojne na Ruskem.

Nedaleč od Vilne je vodila državna cesta, po kateri so se pomikali ostanki "velike armade" od nesrečne vojne leta 1812. Cesta je bila precej strma in one nesrečne dni se z gladkim ledom pokrita. Na tej cesti so Francozje pustili vse, kar je ovrlo beg do smrti izmučene armade. Tam so se nahajali vozovi z ranjenci, topovi z vozovi s strelivom in živcem, iz Moskve odneseni plen, dragoceno mizno orodje maršalov in drugih visokih častnikov, velikanski bogati plen ravnih dragocenosti, katere so vojaki do tja privlekli.

Vojno blagajno velikega glavnega stana so pa hoteli na vsak način priversti na varno na prusko ozemlje; vsaj tako se je glasilo povelje cesarja Napoleona. Predno je odpotoval. Dasi so imeli dobro vprego pred vozovi naloženimi z zlatom in celo nove konje pripregli, vendar je bil ves napor zaman, na gladki cesti navzgor težje griči ni bilo mogoče spraviti težke vozove. Poparjeni vodje in blagajničarji so se kmalu prepričali, da bodo morali tu obiti z njim zaupano vojno blagajno, a obenem so računali na nemilost cesarja in na hude kazni.

V takem obupnem položaju so se obrnili za svet na generala, kateri se je uprav takrat blizil griču; na njih glasno kričanje je general pomolil skozi okno voza svojo glavo, dobro zavito s kožuho. Na opazko blagajnika, da si v obupnem položaju ne znajo pomagati, jim je general odgovoril, da o tem ni govora, na povelje cesarja nikakor ne sme vojna blagajna postati plen sovražnika.

Nato se je hotel general odpraviti, kar so je blizala baterija, v kateri so bili vpreženi splošni konji. Blagajnik je predlagal, da je bolje pustiti topove in s temi konji rešiti vojno blagajno. General je odobral ta predlog, ni kakor pa ne stotnik baterije. Stotnik se je celo branil ostaviti baterijo brez povelja njegovega poveljnika, ko se je general dal spoznavati, da je pobočnik cesarja, in niti takrat ne, ko mu je ta pretil s kmetijo, ako ne rešijo vojne blagajne. Stotnik je enostavno zaklical: "Naprej!" ter so nadaljevali svojo pot.

V tem trenutku se je začelo klicanje: "Kozaki!" Vsakdo se je skušal rešiti z begom. Toda kmalu so se obrnili zadnji vojniki, in ko so videli, da o kozakih ni sledu, so pričeli pleniti osamljeno vojno blagajno. Le malo minut je preteklo in že so bile razbite ključavnice, potem so pa plenili na poljevalni svoje žepce z denarjem, lastne armade. Po snegu je ležalo polno cekinov in to je privabilo še več pleniteljev, dokler končno ni nič več preostajalo. Oni pa, kateri so poslednji prišli in so le malo ali celo nič dobili, so potegnili svoje sablje in pričeli točiti tovarših, kateri so imeli polne žepce cekinov.

Temu so konec napravili v isti ni na pozorišče dospeli kozaki. Napoleon je kasneje ukazal, da mu predložijo natančen popis o plenjenju vojne blagajne, katero so povzročili njegovi lastni vojaki, toda predno je poročilo prebral do konca, ga je raztrgal vsled velike razburjenosti.

PREBRISANEJŠI.

A.: "Izjubi prijatelj, prosim vas, posodite mi pet dolarjev. Pozabil sem denarnico doma in nimam niti centa pri sebi."

B.: "Obžalujem, da vam ravno zdaj ne morem vstreti, hočem vam pa na drug način pomagati iz zadrege."

A.: "Hvala, vi ste jako dobrega srea!"

B.: "Tukaj imate pet centov, vzemite prvo karo in se peljite domov po svojo denarnico."

SKROMNO.

Hišna hčer sobarici: "Ana, ali vam je moj zenin pri odhodu še kaj naročil?"

Sobarica: "O, da, gospod ženim vam je hotel poslati še tisoč poljubov, pa sem vzela samo dva."

IZ LASTNE IZKUŠNJE.

"No, Jožek, ali mi več imenovati katero takojimenovanih otročjih boleznih?"

"Da, slabost po prvi smodki."

LITNICA UREDNIŠTVA.

Fr. Hr. Kaylor, Pa. — Naslov je: A. Z., c/o Wm. Barnett, R. F. D. 2, Parnassus, Pa.

Iz življenja kanadskih Indijancev.

Kanadski Indijanci na daljnem zapadu so se prav dobro razumeli z modrim in premožnim angleškim misijonarjem Johnsonom. To je bilo v petdesetih letih osemnajstega stoletja. Prijazni mož je Indijance zdravil za mrzlico. Indijanci pa so mu pripovedovali sanje, katere so Johnsonu mnogokrat povzročevale neprimliko in stroške.

Nekoč je prišel k Johnsonu zelo čmeren in dobro oborožen indijanski poglavar in mu je pripovedoval: "Sanjalo se mi je, da sem prišel k tebi in dal si mi veliko steklenico ruma", pri tem so pa očji Indijanca bile strastno vprte v Johnsona.

Misijonar mu je nato odgovoril: "Ako se ti je tako sanjalo, se mora tudi tako zgoditi", in dal mu je steklenico ruma. Drugo jutro je prišel drugi Indijanec in pripovedoval dobremu Angležu, da se mu je sanjalo, da mu je dalveliko klobasa tobaka. Johnson mu je odgovoril: "Ako se ti je tako sanjalo, se mora tako tudi zgoditi." Veliko klobasa tobaka je Indijanec spravil v svojo malho ter se zadovoljno smejal in odšel.

Po starem pregovoru: "Kdor se poslednji smeje, se najboljše smeje", je prišel nekega dne misijonar Johnson k glavarju Indijancev in ga prosil za posluš važnih sanj, katere je imel minulo noč. Ko se je "Skakajoči Ris" — tako je bilo namreč ime glavarja — izjavil, da hoče poslušati sanje, mu je Johnson pripovedoval:

"Sanjalo se mi je, da si se posvetoval s tvojimi hrabrimi vojskaki ter si potem z njimi prišel k meni in rekel: 'Ljubi prijatelj Johnson, mnogokrat si nas ozdravil mrzlice, dal nam ruma, tobaka in smodnika, mi smo pa sklenili, da ti podarimo malo rodovitno dolino med Zelvinim jezerom in Rdečo skaljo, in to za večne čase, da se ti na ta način skazemo hvalečice. Ostanimo za vedno prijatelji.' To so bile moje sanje, katere sem imel minulo noč."

Johnson je molčal in pričakoval odgovora, katerega pa ni bilo tako hitro. "Skakajoči Ris" se je po daljšem premišljevanju vzdignil in ostavil svoj šotor. Johnson pa je dobro vedel za indijanske navade in običaje ter mirno obseдел.

Čez dobro uro se je zopet povrnil "Skakajoči Ris" v spremstvu dveh starih vojakov; vsi so izgedali čemer. "Skakajoči Ris" mu je odgovoril: "Imel si zelo čudne sanje, brat, ali ker se ti je tako sanjalo, se mora tudi tako zgoditi. Podelimo ti dolino, o kateri si sanjal, ali prepovemo ti se še nadalje kaj enakega sanjati in to kar bi bilo vezve z našim rodom in posevci. Imas ussca, da to čuješ, zapomni si to in deluj tako. Pojdi domov, gospodar si te doline in mi smo bili prej."

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

za leto 1917
se dobi pri sledečih zastopnikih:

Anton Hren, Steelton, Pa.
Anton Osolnik, Luzerne, Pa.
Jos. Pernel, Willock, Pa.
Frank Jakše, 112 Marchant St., Ambridge, Pa.

Frank Novak, Greensburg, Pa.
Val. Babich, New Alexandria, Pa.

L. Hribar, Bessemer, Pa.
Jerry Koprivšek, 411 Church St., Bethlehem, Pa.

John Demshar, Burdine, Pa.
John Pakj, Conemaugh, Pa.
Frank Demšar, Manor, Pa.
J. Polanc, 409 Ohio St., Johnstown, Pa.

Anton Valentinčič Farrell, Pa.
Frank Gabrenja, Johnstown

Iz nove Rusije.

Petrogradski poročevalec londonskega lista "Daily Chronicle" poroča o sedanjem ruskem položaju sledeče: — Vse se zelo zanima za armado. Poročila o revoluciji so polagoma prihajala do fronte in večkrat so bila poročila tudi nekoliko napačna; vsled česar se je po nekaterih krajih pokazalo vznemirjenje. V splošnem pa se je pokazalo veliko in odkritosrčno veselje nad veliko izpremembo.

— Nek prijatelj, ki se je ravnokar vrnil s fronte, mi je pripovedoval, da so na fronti sprejeli poročila o izpremembi s svečano radostjo. Korni poveljnik je vojakom naznanil, da se je kar odpovedal in da se je postavila provizorična vlada. Priredili so zahvalno službo božjo in veliko vojaško parado. Poveljnik je imel svečanosten in spodbuden govor. Zelo značilen in čuden pojav je to, da so vojaki, ko so odposlanci dume hoteli govoriti samo z njimi brez prisotnosti častnikov, odgovorili:

— Ne, mi in častniki smo se skupno borili in kar nam imate povedati, se mora povedati v pričo vseh.

O miru ni bilo ni govora. Ravno nasprotno: povsod je vzplamtelo upanje na zmago. Rekli so:

— Zdaj, ko so nas rešili izdajalcev, se moremo tem bolje bojevati!

Poveljniška poročila danes pravijo, da jih je minila vsa bojazen, da bi mogoče prišlo do kakih nemirov med vojniki. Vojništvo se je že sprijaznilo z novo vlado.

Vojni minister z vso naglico izvršuje razne reforme v vojaških zadevah.

Vrhovno vojno vodstvo bo v rokah vojnega sveta, katerega tvorijo vojni, mornariški in zunanji minister. Ta vojni svet je v vednem stiku s poljedelskim in železniškim ministrom, ki skrbita za točen prevoz živeža.

Kdo bo imenovan za vrhovnega poveljnika ruske armade, se še ne ve; najbrž pa bo imenovan gen. Leščki.

Vojno ministrstvo se je pomladilo. Staro vojno ministrstvo se ni oziralo na iskušnje zaveznikov v sedanji vojni. Intrige, brezdelnost in brez števila drugih okoliščin je bilo vedno na poti raznim vojaškim reformam.

Mnogo novih idej je bilo vedno na razpolago; toda zastareli sistem je ostal pri svoji veljavi. Ker je pa zdaj prišla na krmilo mlajša struja, ki je mnogo inteligentnejša od stare, bo ruska armada zavzemala enako mesto kot armade njenih zaveznikov.

Povdariti moram, da se z vso močjo zatira nemška špijonaža, ker si Nemci prizadevajo, da bi izkoristili sedanjo razburjenje in bi radi napravili zmešnjave. Temu zelo dobro služijo listine tajne policije.

Velik problem mora tudi razrešiti nova vlada, kar se tiče hrane. Še-le sedaj se je seznanilo, da je bila Rusija tik pred katastrofo, kar se tiče oskrbe živeža. Poljedelci se radovoljno uklonijo državnim ukrepom.

V več slučajih pošljejo kmetje vojaštvu zastoj žito in mnoge občine so brzojavno sporočile poljedelskemu ministru Šingarevu, da so poslali žito na železniške postaje.

V večjih mestih se mora živež sorazmerno razdeliti; nastale pa so vsled tega zelo čudne organizacije. Vsaka hiša — vedeti pa se mora, da so petrogradske hiše velika poslopja, v katerih stanuje mnogo družin — si izbere svojega zastopnika v odbor dotičnega okraja za razdelitev hrane. Njegova dolžnost je, da vodi knjigo, kjer se vsak stanovalac in razdelitev hrane, tako da nikdo ne trpi lakote.

To je samo en primer različnih organizacij samopomoči; enakih organizacij se je ustanovilo že vse polno.

Sveti sinod je resigniral in to je najboljše, kar so mogli storiti Rasputinovi privrženci.

Ravnokar sem bral več neruskih časopisov, da bi se prepričal, kako mnenje imajo o ruski revoluciji neruska ljudstva.

Armenci so zelo veseli. Časopisje kaže veliko zadoščenje in tajno radost ter gorke simpatije do Rusije, kar se do zdaj že mnogo let ni zgodilo.

Narodni voditelji mohamedancev so se pridružili stranki kadetov. Mohamedanci so osvobojenje Rusije praznovali z vsemi svečanostmi.

Letski časopisi pišejo, da mora Rusija zopet dobiti Kurlandijo. Ukrainsko in judovsko časopisje, ki v zadnjem času ni smelo izhajati, izide zopet vsak dan.

Novo življenje.

Spisal Josip Kostanjevec.

(Nadaljevanje).

Stopal je navzgor počasi, zakaj vroče je bilo kakor v peči in niti najmanjše sapice ni hotelo biti, da bi vsaj nekoliko ohladila ta razbeljeni vzduh. Živali so se bile poskrbile, nobene ni bilo videti, samo kobilice so se po travnikih so si piškaličile okoli. Tudi delavci na polju in travnikih so si poiskali sence, da bi se malo odpohali. Tako je nekoliko časa vladala tišina vsenakoli, — kakor ob velikih parnikih popoldne.

Ko je Jakob videl, da stopa stari Jakobec — tako se je imenoval mož, ki smo ga pravkar opisali — naravnost proti njemu, se je dvignil še više. Neko posebno čuvstvo ga je navdalo, kakaj bal

Jakob ni rekel ničesar, sedel je kakor je velel starec, a videti je bilo, da je v veliki zadregi. Jakobec se je delal, kakor ne bi opazil ničesar. Nekoliko hipov je brskal s palico po travi ob svojih nogah, a potem je začel govoriti:

— Jakob, poslušaj me in preudari moje besede! Glej, tak fant si bil, da te je bilo veselje videti; kdor te je poznal, te je čislal. S komurkoli sem se govoril o tebi, vsakomur je zdaj žal zaradi tebe. Kamor si prišel in kar si prijel v roke, vse je izteklo dobro. Za Boga, kaj se je vendar takšnega zgodilo s teboj, da si obupal! Glej nas vseh, tudi mi smo dolžni, a zaraditga se nisimo vrgli puške v koruzo, bojujemo se dalje in se bomo bojevali, dokler ne zmagamo. Takšen se mi zdiš, kakor tisti človek, ki je šel po cesti nekega lepega popoldneva in je imel s seboj nabit samokres. Še tisto jutro se je vadal streljati z njim in je videl, da zadene vsak njegov strel svoj cilj kakor v prejšnjih časih. Zopet je spoznal da je še čisto njegovo oko in trdnost njegova roka ter se mu ni ba ti ničesar. Šel je torej po cesti, po samotni cesti v daljavo, a se ni bal ker ga je tiščal samokres ob njegovi strani. A tedaj je moral skozi gozd. Iz gošče planejo štirje črni mošje ter ga ustavijo. Bili so še nekoliko korakov od njega, še je bil čas, da bi bil streljal. A glej, človek je potegnil samokres prav nalahko iz žepa, kakor bi se bal, da se ne bi sprožil ter ga je izročil prvemu badaču.

— Na, tu, štirje ste; čemu bi s vam branil, saj vem, da podležem. Oni so ga začudeno gledali in niso vedeli ali se šali ali se mu je zmešalo. A on je potegnil še listnico iz žepa in oddal jim je ves denar, kolikor ga je premogel, nazadnje jim je še dal klobuk in jopič. Oni so za trenotek odstopili ter se na tihem posvetovali. Potem sta pristopila dva k njemu, druga dva sta pa sedla na posekano deblo, ki je ležalo ob potu. In rekel mu je prvi postopac:

— Glej, ko sem šel zadnjič po tej cesti in sem bil bos, sem slučajno stopil na zadek rogača in ga ramil. In vedel je, da je v nevarnosti in je zasedil svoje klešče v moj palec ter se branil. Ko mi je naročil sosed, naj mu spravim s pota njegovega starega namoka ter sem ga udaril s polno pompo glavi, se je hipoma zaprahl v mene ter mi je razpraskal ves obraz, da se še sedaj poznajo brazgotine. A ti, ki si pameten človek, ki imaš s seboj dobro orožje in imaš kolikor je soditi, tudi zdravo pamet, ti oddaš vse skupaj brez boja ter se prepustiš tako negotovi usodi. Povej mi, prijatelj, kaj zaslužiš?

Ko je prvi tako govoril, je urezal dugi debelo palico v bližnjem grmovju ter zopet pristopil. — Vidiš, je nadaljeval prvi, — da si boš zapomnil, kako človek ne sme delati, smo sklenili, da ti jih nekaj nastejemo s to palico na tvoj hrbet v spomin na ta dan. Tako!

In prijel ga je ter mu sklonil hrbet, drugi je pa udrihal po njem, dokler je začel kirčati. Kaj misliš, Jakob, ali so imeli ti rokomavharji prav? Jakob ni odgovoril ničesar, zamisljeno je zrl pred se.

— Glej, — je nadaljeval starec. — Čemu tako, ko imaš tudi ti še s seboj samokres? Imaš svoje roke, ki se niso v prejšnjih časih nikdar plašile dela? Ali so ti jih sedaj odsekali? Kakor vidim, jih še imaš, gani z njimi in videl boš da ti bodo hvaležne. Oživilo bo zopet tvoje oko in posijali bodo solnčni žarki na tvoj obraz! — Prepozno je zame, — je dejal Jakob trudno in zdehlil.

— Kaj in kako naj začnem, ko bodo v kratkem vse prodali? Tukaj bom zopet legel in čakal bom, da umrem, ker zame ni več življenja.

— Jakob, ne govori mi tako! Prepozno je samo tedaj, ko je človek zares umrl. Tvoja dolžnost je, da se zopet ganeš, sicer te čaka velika odgovornost pred Bogom. Premisli dobro, kar sem ti govoril, vse se da popraviti! — Ako kodaj česa potrebuješ od mene ali pa od svojih sosedov, pa bodisi dober svet ali blaga, zglesi se pri nas — vsi ti pojdemo na roko, kolikor bo v naši moči. Za sedaj pa z Bogom, Jakob!

Vstal je Jakobec ter odhajal zopet navzdol. Opravil je bil nalogo, ki si jo je bil postavil že davno, ko je bil opazil, kako žalostno je bilo življenje nekdanjega pridnega mladeniča.

Jakob je bil zamisljeno za njim

a ko je Jakobec v vasi izginil, se je zopet zleknil po travi, podprl glavo z rokami in zaždel.

Tako je preležal vse popoldne, dokler se ni solnce skrillo za zapadnimi gorami in se niso oglasili črčki v zapuščenem vinogradu.

IV.

Drugega dne na vse zgodaj je ropotal voziček po rebri navzgor proti Gribljam. Na tem vozičku je sedel France, sin starega skopuha iz okolice. Vozil je hitro, da se je penil vranec, vprežen v voz.

Na koncu vasi v gostilni je ustavil ter izpregel.

— Katera hiša je Damjanova? — je vprašal gostilničarja, ki je pravkar stopil na prag.

— Damjanova? Kaj pa hočeš tam?

— To je moja stvar, krečmar! Kadar vprašam jaz, France Lokvar, imajo drugi samo odgovorjati!

— Tako, tako! No, da ti je komaj zrastlel puh pod nosom, vidim, in da odgovarjaš, kakor bi ti se čedilo mleko od podbradka, slišim. Ker pa ne veš ti, po kaj in čemu si prišel, ti hočem povedati jaz. Glej, zacedile so se ti sline po Damjanovem posestvu, ker ti ga je stari tvoj tako lepo opisal. Stari bi se te rad iznebil in poslal k nam v našo vas. A nas je dovolj domačinov in ako bi bil jaz Jakob Damjanov, kakor sem živ, vidiš, ne bi nikdar oral njegovih njiv in kosil njegovih travnikov France Lokvar, čeprav je tako vljuden človek — kot si ti.

Gostilničar se je obrnil in izginil zopet v veži. Niti ozi se ni več na Franceta, ki je stal preu hišo kakor bi bilo treščilo vanj. Da bi se njemu upal kdo kaj takega povedati v brk, se mu še ni zgodilo.

Stopil je za gostilničarjem v hišo ter vprašal, ako bi se dobilo kaj jesti. Gostilničar je samo poklical dekle ter rekel:

— Mica, postreži temu gospodu!

Besedo "gospodu" je poudaril tako zaničljivo, da je Franceta zaskrbelo. A pogoltnil jo je in ni rekel ničesar.

Gostilničar pa je izginil in se ni več prikazal.

Ko se je okrepčal, je stopal France proti Damjanovi hiši. — Pokazala mu je bila dekla od daleč. France je bil sicer vedno brezobziren, razvajejen in trmast, a danes mu je bilo vendar nekam tesno pri srcu, nekoliko morda od razburjenosti, da bo videl bodečo posestvo, kamor bo pripeljal gospodinjo, ki si jo je izbral tae v Dolu, nekoliko pa so ga poparile besede gostilničarjeve in za pustile neprijetno sled.

Ko je stopil pred hišo, je videl, da so vrata samo priprta. Od prtljaj je na stečaj ter pogledal v vežo. Tam je bilo vse tiho. — Stopal je dalje, odpiral in zapiral vrata, a nikjer ni bilo žive duše.

Povsod pa je bilo vse razmetano in vladal je največji nered. A to ga ni motilo v sodbi. Ko je vse pregledal, je pokimal zadovoljno z glavo, kakor zadnjič njegov oče in obraz se mu je zasvetil. V duhu je že videl, kako se bodo v kratkem spremenile te sobe, ko jih bodo na novo preslikali, kakšne bodo, ko se bo svetila v njih nova v mestu nakupljena oprava. In sijalo bo solnce skozi okna in njegovi žarki se bodo polnočestvilno usipali po stenah in opravi ter razgrevali in pregnali to neprijetno vlogo, ki se je zdaj šopirila po teh prostorih. Vse bo pe skrbno urejevala skrbna roka bodeče gospodinje.

Skoro se je bil tako zasanjal, da ni slišal trde stopinje, ki se je oglasila v veži. Prišel je Jakob odnekod ter hotel v svojo sobo. Kc je zagledal v hiši tujega človeka, se je nehote stresel.

— Kdo si in kaj iščeš v moji hiši? — je vprašal počasi in skoro plašno.

— Prav da prihajam, — je odgovoril oni. — Jaz sem France Lokvar in si ogledujem tvojo hišo, ki bo menda v kratkem moja. Videl sem že vse, sedaj bi pa rad pogledal še posestvo. Pelji me okoli, ako hočeš.

Jakoba niso te besede prav nič presenetile in iznenadile. Niti ga nil ni z trepalnicami.

— Pojdi z menoj! — je dejal in stopil iz hiše.

In vodil ga je od kosa do kosa ter mu razkazoval kakor da ne bilo njegovega prav nič. Videlo se je, kakor bi mu ne bilo prav nič hudo pri tem opravilu.

Stopal je leno, komaj se je za vedel, kaj se godi okoli njega in čemu je prikel naenkrat k njemu človek, ki ga ni videl nikoli prej

in ki hoče sedaj vzeti vse, kar bi lahko bilo njegovo.

— Moj oče hoče te dni vložiti tožbo, ako ne plačaš vsega zneska in obresti, — je dejal France, ko sta stopala gori v vinograd.

Jakob ni odgovoril ničesar.

A tedaj se je oglašil iz za zidu krepak glas:

— Jakob, kaj sem ti pravil večeraj? Ali so ti že odsekali roki? Dvigni jih, začutil boš v njih še toplo kri in takšno, kot je bila nekdanj, ko je še solnce sijalo na tvoj vinograd in na tvojo hišo.

Skloni se kvišku in dvigni glavo! Videl boš, da še rode drevesa, da je še napolnjeno trnje z grozjem, da te še vabi mati zemlja az tvojih njiv in travnikov ter ti obljublja pomoči in podpore. Jakob, oživi zopet k novemu življenju in lepše bode kot pa je bilo nekdanj.

Stari Jakobec je to govoril in je počasi odhajal nazaj doli v vas. Tčas se je res nekaj zgenilo v Jakobu.

Vzpluli so za hipec v njem spomini na stare čase, prikazala se je pred njim ona lepa doba, ki jo je zlatilo in sladilo delo, doba, ko se mu niti sanjalo ni, da bodo kdaj upadle njegove roke in izgubilo pogum njegovo srce.

Za hipec se je zjasnilo pred njegovimi očmi, da je videl čisto in prozorno.

Res je dvignil roke, a ko je zagledal zopet pred seboj Franceta, na katerega je bil v prvem hipu pozabil, so mu naenkrat zopet — upadle. Oklenila se ga je hipoma zopet z železnimi kleščami ona malodušnost, izginila je sled Jakobovih besed, da je vzdihnil obupno ter padel v tem obupu na zemljo.

A zasmilil se je tedaj materi zemlji, zasmilil zaradi prejšnjih dni, ko jo je še spoštoval in ljubil s prvo in veliko svojo ljubeznijo. zvalila je zaradi tega po dolgem času zopet prve solze iz njegovih oči, solze, ki jih že toliko časa ni več poznalo Jakobovo oko. Lile so z nevzdržljivo silo i olajšale tesne prsi.

Ko se je dvignil, je bil kakor preroben in dozorel je v njem trd sklep, da ne bodo zaman Jakobove besede.

(Dalje prihodnjic.)

V Združenih državah je preračunljeno površje premogorov na 195.403 štirjaskih milj.

Kje je tovariš?

Odgovor na včerajšnjo sliko:

Obrnite sliko narobe. — Pesnikov obraz je ob rokah in obleki dekleta. Rože, ki jih ima v predpasniku, tvorijo njegove lase.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Naročnina za "Glas Naroda" je: za celo leto \$3.50, za pol leta \$2.00 in za četrt leta pa \$1.00. Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin. Denver, Colo.: Louis Andolšek in Frank Skrabec. Leadville, Colo.: Jerry Jamnik. Pueblo, Colo.: Peter Cullig. John Germ. Frank Janesh in A. Kochevar. Salida, Colo. in okolica: Louis Costello.

Somerset, Colo.: Math. Karnely. Clinton, Ind.: Lambert Bolekar. Indianapolis, Ind.: Alois Rudman. Aurora, Ill.: Martin Jurkas in Jernej B. Verbič. Chicago, Ill.: Jos. Bostič, Jos. Bilish in Frank Jurjovec. Depue, Ill. in okolica: A. Meznar. Joliet, Ill.: Frank Bambich, Anton Bambich, Frank Laurich, A. Oberstar in John Zalezel.

La Salle, Ill.: Matija Komp. Livingston, Ill.: Mib. Cirar. Nekomis, Ill. in okolica: Math. Galshek. North Chicago, Ill. in okolica: Anton Kobal in Math. Ogria.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe. Springfield, Ill.: Matija Barborič. Washington, Ill. in okolica: Math. Ogria in Frank Petkovič.

Cherokee, Kans.: Frank Režanik. Hutchinson, Kans.: Joe Knešic. Franklin, Kans.: Frank Leskovec. Fremont, Kans. in okolica: Rok Fira in Frank Kerac.

Hrbtobol

nastane navadno vsled nereda v obistih in zahteva takojšnjo zdravniško pozornost.

ALI STE SLABI?

Ako se čutite slabi, ako gubite na teži, ako nimate dobrega teka in ako je vaš prebavni sistem iz reda, tedaj rabite Severa's Balsam of Life (Severov Življenjski Balsam). On odpravi zaprtje in utrdi ves sistem. Cena 75 centov. V lekarnah.

Severa's Kidney and Liver Remedy

(SEVEROVO ZDRAVILO ZA OBISTI IN JETRA).

Vživajte to zdravilo, da odpravite nerednosti. Priporoča se tudi pri vnetju obisti in mehurja, pri tiščanju ali odtoku motne scaline, pri bolestem puščanju vode, proti oteklim nogam, vodenici in kislem želodcu. Cena 50c in \$1.00.

Hrbtobol je izginil.

Mr. K. Milauskas, 11 Highland Ave., Newton Upper Falls, Mass., nam piše: "Trpel sem na hrbtobolju in vial bledin na strani, in ko sem čital v Vasem almanahu, sem začel rabiti Severovo Zdravilo za obisti in jetra, in kmalo sem popolnoma okrevail."

SEVEROVA ZDRAVILA

so napredaj poročil v lekarnah. Zahtevajte samo Severova. Zdravila ponaredba. Ako ne morete dobiti, kar zahtevate, naročite naravnost od

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Kansas City, Kans.: Geo. Bajuk in Peter Schneller. Mineral, Kans.: Frank Augustin. Ringo, Kans.: Mike Pencill. Kitzmiller, Md. in okolica: Frank Vodopivec. Baltic, Mich.: M. D. Likovich. Calumet, Mich. in okolica: M. F. Kobe, Martin Rade in Pavel Shaltz. Detroit, Mich.: Jos. Glasich. Manistique, Mich. in okolica: Jont Kotzian. Chisholm, Minn.: Frank Govže, Jak. Petrich in K. Zgonc. Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, Jos. J. Peshel, Anton Poljanec in Louis M. Perušek. Eveleth, Minn.: Louis Govže in Jurij Kotze. Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel. Hibbing, Minn.: Ivan Pouse. Kitzville, Minn. in okolica: Joe Adamich. McKinley, Minn. in okolica: Fr. Bojc. New Duluth, Minn.: John Jerina. Sartell, Minn. in okolica: F. Triller. Virginia, Minn.: Frank Hrovatic. St. Louis, Mo.: Mike Grabrian. East Helena, Mont. in okolica: Frank Petrich. Klein, Mont.: Gregor Zobec. Great Falls, Mont.: Math. Ulrich. Roundup, Mont.: Tomas Paulin. Dawson, N. Mex.: Mike Krivec. Gowanda, N. Y.: Karl Sterniša. Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka in Jernej Per. Barberton, O. in okolica: Math. Kramar. Bridgeport, O.: Frank Hočevar. Collinwood, O.: Math. Slapnik in John Malovrh. Cleveland, O.: Frank Sakser, Jakob Debere, Chas. Karlinger, J. Marinič, Frank Meh, John Prostor in Jakob Resnik. Lorain, O. in okolica: Frank Anzele, Louis Balant in J. Kumše. Niles, O.: Frank Kogovšek. Youngstown, O.: Anton Kikelj. Oregon City, Oreg.: M. Justin in J. Misley. Allegheny, Pa.: M. Klarich. Ambridge, Pa.: Frank Jakše. Besemer, Pa.: Louis Hribar. Broughton, Pa. in okolica: Anton Ipavec. Burdine, Pa. in okolica: John Demšar. Canonsburg, Pa.: John Koklich. Cecil, Pa. in okolica: Mike Kočevar. Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk, Vid Rovanišek in Jos. Turk. Claridge, Pa.: Anton Jerina in Antou Kozoglov. Dunlo, Pa. in okolica: Joseph Sukor. Export, Pa.: Louis Supančič in Fr. Trebats. Forest City, Pa.: Mat. Kamin, Frank Leben in K. Zelar. Farrell, Pa.: Anton Valentinčič. Greensburg, Pa. in okolica: Frank Novak. Hostetter, Pa. in okolica: Frank Jordan.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc. Luzerne, Pa. in okolica: Ant. Osonlik. Manor, Pa. in okolica: Fr. Demšar. Moon Run, Pa.: Frank Maček in F. Podmilšek. Pittsburgh, Pa. in okolica: U. R. Jakoblich, Z. Jakše, Klarich Mat., I. Magister, I. Podvasnik in Jos. Pogačar. Reading, Pa. in okolica: Fr. Špehar. South Bethlehem, Penna.: Jeru. Koprivšek. Steelton, Pa.: Anton Hren. Turtle Creek, Pa. in okolica: Frank Schifrer. Tyre, Pa. in okolica: Alois Tolar. West Newton, Pa.: Josip Jovan. Willock, Pa.: J. Petercel. Murray, Utah in okolica: J. Kastelle. Tooele, Utah: Anton Pajčič. Black Diamond, Wash.: G. Porenta. Davis, W. Va. in okolica: John Brosich in John Tavželj. Thomas, W. Va. in okolica: A. Korenčan. Milwaukee, Wis.: Aug. Collander in Josip Tratnik. Sheboygan, Wis.: Anton Išč, Martin Kos, John Stampfel in Heronja Svetlin. West Allis, Wis.: Anton Demšar in Frank Skok. Rock Springs, Wyo.: Frank Fortuna, A. Justin, Valentin Marcina in Val. Stellich.

NAZNANILO.

Čenjenim rojakom v Illinois naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. — Upati je, da mu bodo ali rojaki v vseh ozirih na roko.

Uredništvo.

Novi ceniki!

Pišite po naš novi cenik za najnovjšega izdelka zelenozlate krasne moške Elgin ure.

Je nekaj tako krasnega, da niste še nikdar kaj enacega videli.

Cene so jako nizke, ure garantirane.

Velika zaloga Columbia gramofonov, dalje prave Kranjske plošče ko igrajo na obe strani. Vojšaške, Avstrijske in Nemške godbe, marše polke, valčke itd. General Hindenburg marš, Huzarski marš itd.

Vse te plošče so Columbia in igrajo na obe strani.

IVAN PAJKE,

urar, 456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

SLOVENSKO

podp. društvo sveto Barbore

NA KREDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIJE.

Sedeč: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URAĐNIKI:

Previdnik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Zaupnik: ANT. HOCEVAR, RFD. No. 2, box 111/2, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Willock, Pa.
Članovi: JERNEJ HAFNER, box 95, Federal, Pa.
Članovi: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kan.
Članovi: FRANC TROPEČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
Članovi: JOSIP GOLUB, 1918 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Cenjena društva, ostroma njih uradniki so naprošeni poljuditi vse do-
pise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugod. Denar naj se pa po-
stavlja edino potom pošiljati, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nika-
kor pa ne potom privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
take pomanjkljivosti, naj to nenudoma naznanijo uradu glav. tajnika, da
se samore napako popravi.

Nekaj iz zvezdoslovja.

RIMSKA CESTA.

Zvezde, katere vidimo ob jas-
nih nočeh brez pomoči daljnogled-
ov, so vsaj navidezno, ako ne
jemljemo v poštev kako posebno
središče, skoraj enakomerno raz-
tresene po neskončnem svetovnem
prostoru, in sicer v velikanjskih
medsebojnih razdaljah.

Oddaljenost zemlje od sonca
znaša dvajset milijonov milj. Toda
ako to razdaljo "dvestotisočkrat
povečamo in rabimo to velikan-
sko dolžino kot polovičen obod
ali površino krogle, najdemo v no-
tranjosti tega neizmerno velikan-
skega prostora le eno samo stalno
zvezdo, namreč našo sonce. Ena-
ko bi bilo, ako bi prišla ta neiz-
merna krogla med svetle zvezde
ki tvorijo ozvezdje Orion, ali
nam vsem dobro znano ozvezdje
Veliki voz; tudi v obeh daljinah
bi obsegala omejena krogla le
eno in dve zvezdi, ki bi bili
slični dvema neznatnim luči-
cam v puščavi temnega, ne-
skončnega svetovnega prostora.
Tako, dokaj enakomerno poraz-
delitev zvezd v svetovnem prostoru
najdemo pa le do gotove, se-
veda neizmerno velike daljave in
to nikakor ne velja za nešteto
zvezd, ki tvorijo takozvano Rim-
sko cesto, oziroma ono široko in
slabotno svetlobo, ki se razprosti-
ra v obliki velikega oboda po
vsem nebu, vedno enaka in neiz-
premenjena v svojem tistem veli-
čanstvu kot priča vsega neskon-
nega in večnega. Ta najdemo po-
vsem drugačen red in povsem
drugačno skupino zvezdnih obla-
kov in malih zvezdic, ki so za naš
pogled tako majhne, da jih sploh
ni videti kot posamezne zvezde.
Med temi zvezdnimi oblaki se pa
nahajajo temni prostori, slični
krivim kanalom. Ti prostori se
slični onim, katere je že Herschel
oznčil kot odprte nebe, skozi
katere zamoremo videti v brez-
zvezdne globočine svetovnega
prostora.

Prava Rimska cesta ne obstoj-
i iz zvezd, katere bi bilo spomo-
daljnovidov videti kot posamezne
zvezde, temveč kot nebeška tele-
sa, katerih svetloba je spojena
tako, da jih ni videti kot posa-
mezna telesa. Na tej svetlobi si-
cer vidimo porazdeljenih nešte-
vilo malih zvezdic, toda te ne
tvorijo Rimske ceste.

V jasnih mesečnih nočeh vidi-
mo s prostim očesom, da vodi
Rimska cesta z neznako svetlobo
skozí posamezne ozvezdja. Tako
je Rimska cesta v ozvezdju La-
buda zelo svetla, dočim je pri Ce-
feju prekinjena s temno; pri Vo-
zniku, Dvojčkih in Enorogu je vi-
diti na široki, toda ne tako svetli
podlagi, svetle proge. Najlepša
pa je Rimska cesta na onem delu,
ki se vije od ozvezdja Orisa proti
Streleu in Škorpionu. Niti eden
prostor na vsem nebu — tako trdi
zvezdoslovec Herschel po vsaj
pravi — nam ne nudi toliko raz-
ličnosti in krasote z ozirom na
različnost zvezdnih skupin. Od

nam sedaj ni treba več dvomiti,
da se nahaja v svetovnem pro-
storu obilo megicne materije, ka-
tera ne sveti in ki jo je videti tam,
kjer se nebeški prostor za njo
stemi.

Z bistvom Rimske ceste, oziro-
ma z njenim stališčem v svetov-
nem prostoru, se je največ bavil
zvezdoslovec Herschel. V letu
1784. je prišel do prepričanja, da
je Rimska cesta neizmerna sku-
pina, ali bolje plast zvezd, v ka-
teri se nahaja tudi naše sonce.
dasiravno slednje ni v njenem
središču, temveč najbrže nedaleč
od katerega prostora, kjer se mala
plast zvezd loči od glavne skupi-
ne. Naslednje leto je Herschel
mislil, da je s svojimi velikanski-
mi teleskopi (daljnogledi) dose-
gel skrajno mejo Rimske ceste, in
sicer v daljini, katere je 500krat
večja od one med našo zemljo in
Syrusom. Vendar se je pa valed
kasnejšega 20letnega opazovanja
prepričal, da je bilo njegovo nme-
nje napačno in leta 1807. je izja-
vil, da prihaja svetloba Rimske
ceste od zvezd, katerih gostota
narašča v toliki meri, kakor po-
staja svetloba Rimske ceste večja.

V letu 1817. je prišel Herschel
do spoznanja, da se ne nahaja sa-
mo naše sonce sredi Rimske ce-
ste, temveč vse zvezde, katere vi-
dimo s prostim očesom, tako da
tvori sonce s svojimi planeti ter
vsemi drugimi zvezdami del Rim-
ske ceste. Naslednje leto je izja-
vil, da je globočina Rimske ceste
za njegove velikanske teleskope
vsaj na nekaterih krajih nedoseg-
ljiva, kajti s svojimi instrumenti
ni zamogel doseči najbolj odda-
ljenih zvezd Rimske ceste.

Dognano je je pa toliko, da one
zvezde, katere vidimo s prostim
očesom, kakor tudi manjše, niso
v vidni zvezi z Rimsko cesto.
Predstavljati si pa moremo, da
tvorijo te zvezde velikansko
krogli slično skupino zvezd, h ka-
teri spada tudi naše sonce s svo-
jimi planeti. Vendar pa zvezde
Rimske ceste nimajo s soncem
inače nikake zveze, temveč spa-
dajo k drugim ozvezdjem. Mnogo
tež zvezd, katere vidimo v Rimski
cesti le v obliki zvezdnega prahu,
tvorijo v resnici skupino zvezd,
katere so ravno tako velike, ka-
kor ona skupina stalnih zvezd,
kateri je tudi naše sonce pride-
jano. Take skupine zvezd se vrste
vse do skrajne skrajnosti in ena
je ločena od druge po prostori.
proti katerim je oddaljenost med
stalnimi zvezdami naše skupine le
malenkostna.

Večina skupin, ki tvorijo Rim-
sko cesto, je razvrščena po vrsti
v ravni smeri ali ravnini ena za
drugo. Vred tega se nam dozdeva
Rimska cesta kot velikanski obod,
ki obsega vse nebo. Mogoče sta
tudi dve ali pa še več ravnin, v
katerih so razvrščene te skupine
zvezd. Odtod prihajajo najbrže
razcepčnosti na Rimski cesti.

Že slavni zvezdoslovec Lambert
je dejal v letu 1761.: Rimska ce-
sta se dokaj razloži od ostalega
neba. Ako se bavim z vsemi dru-
gimi stalnimi zvezdami, moram
Rimsko cesto popolnoma od njih
ločiti in jo razdeliti v nešteto
male dele. Mnogo izmed teh delov
je za nas vidljivih, ker so navi-
dežno od ostalih ločeni; zopet
drugi pokrivajo eden drugega,
ker se nahajajo eden za drugim.
Vsak tak del moram smatrati za
poseben sistem stalnih zvezd. Tu-
di mi se nahajamo v enem teh de-
lov in k temu prištevam vse zvez-
de, katere zamoremo mi videti in
ki se ne nahajajo v Rimski cesti.
Ostali sistemi se nahajajo na rav-
nini Rimske ceste, in sicer krog
nas. Ako so ti nazori — kakor je
domnevati — vsaj približno pra-
vilni, potem nam predstavlja Rim-
ska cesta najlepšo in največjo
razvrstitev zvezd po sistemih.
Nad to razvrstitev najbrže ni
večje razvrstitve, oziroma Rim-
skih cest. Najbrže je na svetu le
ena edina Rimska cesta, oziroma
ona, katere je nam vidljiva.

Pri tem se nam pa nehoti vsil-
jujejo pojmi neskončnosti, toda
meje razuma preprečuje vsako na-
daljno razmišljanje.

**KAKO NASTANEJO
METEORJI.**

Vsi zvezdosloveci se strinjajo v
tem, da so meteorji posamezni sa-
mostojni deli, ki plujejo po svo-
jih potih v svetovnem prostoru,
ki se približajo na svoji poti pla-
netom in drugim se obstoječim
zvezdam, pridejo pod vpliv nji-
hove privlačnosti, ki jih potegne
s tira in dovede do padca.

Dosedaj še neredno vprašanje
pa je, kako nastanejo meteorji.
Nasprotno naziranjju nekaterih,
da so meteorji deli razbitih ko-
metov, trdi in dokazuje profesor

Pickering na observatoriju ame-
riškega vseučilišča Harvard, da
so meteorji deli zemlje. On jih
deli v dve skupini, in sicer v že-
lezne in kamenite.

Izmed 292 meteorjev, ki so pad-
li tekom leta 1908. na našo zem-
ljo, je samo dvajst železnih, na-
sprotno pa se dobi po muzejih ve-
dno skoro enako število prvih ka-
kor tudi drugih. To si razlaga na
ta način, da se kamenite meteorje
je prizna kot take le v slučaju,
ako se jih vidi pasti.

Vsekako pa ne trdi imenovani
profesor, da so to kakšni deli zem-
lje, ki se po tisočletnih potih vra-
čajo kot meteorji, morda izbruhi
ognjenikov na zemlji ali na luni.
On trdi nasprotno, da so se ti deli
odtrgali od zemlje obnem z on
količino, katero je svoječasno od-
vrгла zemlja in se je iz nje napra-
vila ali pa vsaj izpolnila naša lu-
na. Seveda bi morala imeti zem-
lja že takrat trdo skorjo. Ti po-
samezni samostojni deli še niso
zedinili niti med seboj, niti z ono
količino, ki jo stvorila luna, tem-
več so pričeli samostojno krožiti
po svetovnem prostoru. Kljub
temu pa so vendarle ostali v toliki
bližini, ali so se pa kasneje na svo-
jem potu toliko približali, da jih
je vrgla usoda kot meteorje tja,
od kjer so prvotno izšli.

To naziranje potrjuje očitno
tudi kemični razstav meteorjev. V
njih niso našli dosedaj niti enega
novega elementa, ki bi tvoril snov
kakega drugega sveta, temveč le
elemente, iz katerih je sestavlje-
na tudi naša zemlja: kisik, sili-
cium, aluminij, železo, kalcij in
magnezij.

Šole na Francoskem.

Francosko srednje šolstvo je bi-
lo jako nazadnjaško in zastarelo.
Sicer se je prav tu pokazalo, da
napredek kake države ni zavisen
baš od takega šolstva, ki je že po
znanjem vtisu in po vsaj zasnovi
najmoderneje, da si bi se to dalo
sklepati iz navdušenosti ali roh-
njenja strokovnjakega pedago-
stva. Saj je Francija napredovala
— ali vzlet? — svoja šolstva.
Šola se pač nehoti uči od življen-
ja — učitelji in učenci so živa
bitja v organizmu dotične drža-
ve — in se premiče vendarle vpo-
redno z njegovim tokom, dasi se
pretaka v stari strugi: šola življen-
ja je vedno močnejša kakor živ-
ljenje šole. Tudi star okvir lahko
— in na proti zakonom okusa —
obdaja novo sliko, le trohnel ne
sme biti. Okvir francoskega sred-
njega šolstva pa je pričel trohneli,
zato ga je bilo treba obnoviti.

Reformirati se je izkušalo na
Francoskem že večkrat, dokler se
ni izdelal podoben učni načrt, ki
se je uveljavil začetkom oktobra
leta 1902. K nam se je zanesla o
njem le vest, da sta v njem latin-
ščina in grščina popolnoma od-
pravljena vest, ki je v tej obliki
docela napačna. Pretirano gojenje
klasičnih jezikov se je res mora-
lo omejiti ali v tem ne leži bistvo
nove reforme, ampak v priznanju
večjega prostora, ki se je zdaj od-
meril realnim predmetom, dočim
so se doslej poučevali v neverjet-
no malem obsegu.

Glavne poteze in reforme so te:
Z dovršenim 6. letom se sprejme
deček v dveletno pripravnico —
z vsako srednjo šolo je združen in-
ternat — iz pripravnice pa pre-
stopi v dveletno elementarno šo-
lo. Pravih srednješolskih razredov
je 7; prvi štiri bodo tvarjali ce-
loto in se bodo ločili že od počet-
ka v dva, višji trije razredi pa
vsak v štiri oddelke. Vsak oddel-
ek bo imel svoj poseben, z ozirom
na poznejše potrebe prirojen
učni načrt.

V prvem oddelku prvih štirih
razredov se bo poučevala v vseh
4 razredih latinščina po 7 tečen-
skih ur, grščina (fakultativno) pa
od 3. razreda naprej po 3 ure;
drugi oddelki bo vzgajal za prak-
tično življenje one, ki nameravajo
obiskovati le 4 razrede; zato se tu
ne bosta poučevali latinščina in
grščina.

Všji trije razredi dobe vsak po
4 oddelke. Prvi oddelki nadalju-
je klasično izobrazbo za "učne"
poklice; zato je odmerjenih latin-
ščini in grščini v 5. in 6. razredu
po 5 ur; v najvišjem razredu sto-
pijo v ospredje moderni jeziki in
modroslovje.

Drugi oddelki bo gojili zlasti
latinščino; na mesto grščine stopi
moderni jezik (glede na sosednjo
nemški, angleški, italijanski ali
španski).

Tretji oddelki se pridržijo latin-
ščine; zraven pa naglašajo posebno
realije.

Le četrti oddelki je brez pouka
v klasičnih jezikih in zbiranju
moderno jezikovno in realno izo-
brazbo.

Srednješolske študije se završa-
jejo kakor doslej s takozvanim
baccalaureatom, t. j. skupino iz-
pitol, ki je nekoliko podobna naši
maturi. Prvi del teh izpitolov se
napravi že po 6. razredu z nekol-
ko različnimi zahtevami za vsake-
ga izmed onih 4 oddelkov, drugi
del pa po 7. razredu, a le v dveh
skupinah.

Pa preosnova ima svoje dobre
in slabe strani. V presoji se tu-
kaj ne morejo spuščati. Vendar
lahko toliko pripomnimo, da se da
v praksi bolje in uspešneje izve-
sti naše šolanje, ki razločuje re-
alke, gimnazije itd.

Za smeh in kratek čas.

RESNIČNO.

Ko se je nekdo Franklin mudil
na Angleškem, mu je rekel nek
ernee: — Vse na svetu dela: vo-
da, sapa, ogenj, para; pes, vol,
konj, osel, človek in vse; samo svi-
nja ne; ta pa žre in pije, spi, ne
dela nikdar nič in se izprehaja kot
plemenitaš.

NOREC.

Mlad gospod je spremljal pono-
či gospodično na njen dom. Ker ni
vedel, kaj bi žnjo govoril, jo vpra-
ša:
— Kaj mislite, gospodična, ko-
liko je zvezd na nebu?
Gospodična: — Tega ne vem;
toda povejte mi, koliko norecev je
na svetu?

PRIMEREN ODGOVOR.

Stražnik ponoči vstavi nekega
moža, o katerem je mislil, da je vi-
njen. Vpraša ga: — Kako se piše-
te? — Moje ime je tako malo vred-
no, da se ne izplača imenovati ga.
— Od česa živite? — Od sapa.
— Kje stanujete? — Pri mrličih.
— Nato ga je stražnik peljal v za-
por. Naslednjega dne je pri zasli-
šanju potrdil resnico svojih odgo-
vorov. — Rekel je: Kar sem rekel,
je popolna resnica. Pišem se Ne-
manije; pritisak meh v cerkvi sv.
Jožefa in stanujem v hiši poleg
pokopališča.

PREVIDNEŽ.

"Oče, povejte mi, kaj je sa-
meč?"
"Srečen človek, vsega zavida-
nja vreden... toda ne povej tega
mami!"

NEZANESLJIVA STRAŽA.

Nekega dne je izvedel Wash-
ington od častnikov, da so vojaki
črnci zelo nezanesljivi kot straže.
Ker je bilo to o priliki amerikan-
ske vojne, ko morejo povzročiti
nezanesljive straže veliko nevar-
nost, se je hotel o tem sam prepi-
čati. Zvečer je bilo izdano geslo
"Cambridge" in general Wash-
ington se je takoj odpravil na pot
ter šel k prvi črni straži.

"Stoj, kdo tu?" je zaklicala
straža.
"Dober prijatelj", je odgovori-
Washington.
"Pridi bližje, dobri prijatelj, in
povej geslo!"
"Roxbury!" je zašepetal gene-
ral.

"No, sah! (No, sir, ne, go-
spod!)!" ga je zavrnil vojak.
"Medford!" je rekel Washing-
ton.

"No, sah!" je spet odgovoril
črnci.
"Charleston!" reče Washing-
ton.

Sedaj je minila črna vojaka
na straži potrepeljivost.
"Povedati vam hočem, mastah
Washington", je rekel s poudar-
kom, ker je spoznal generala po
glasu, "da ne pride tukaj skozi
nikdo, ki ne izgovori besede Cam-
bridge!"

**NEHVALEŽNOST JE PLAČILO
SVETA.**

Gostilničar: "Ali so vsi gostje
odšli?"
Natakar: "Da, Jov mi je poma-
gal, da sem jih vrgel ven."
Gostilničar: "Dobro, sedaj pa
postavite še tega pred vrata, da
moremo zapreti!"

Vse v računu.

Bogačin da poravi hišo. Na
tleh vidi ležati mnogo žebčev. —
Delavec vpraša, zakaj jih ne pober-
e, ker se bodo drugače izgubili.
Delavec pa mu odgovori: — "Ne
bojte našli jih bode v računu!"

Urednik.

Na čimkarskem banketu so
obljubili omeniti čimkarsku, ki bo
povedal največjo laž, tri steklenice
čimkarske. Legali so vse vprek.

Slahčje prične eden izmed njih:
"Nekdaj je bil bogat urednik —"
Dalje ni prišel. Soglasno so mu
priznali tri steklenice.

Svetnik z več glavami.

V Amiens na Francoskem imajo
glavo sv. Janeza Krstnika. Opat
Marolles si jo ogleda in poljubi ter
pravi: "Blagor meni; to je že še-
sta glava sv. Janeza, katero sem
imel čast poljubiti."

Zdravnik.

Slavni zdravnik Rabelais je bil
poklican k neki bolni ženi. Ko je
potipal žilo, jo vpraša: "Koliko
ste stari?" "Osemdeset let", od-
govori žena. "Kaj? Osemdeset?
Koliko let pa še hočete ostati na
zemlji?" Nato pa odhiti skozi
vrata.

Zdravnik.

Ob smrtni postelji slovitega du-
najskega zdravnika dr. Franka je
sedelo osem njegovih tovarišev. —
Umirajoči pa se je zbral na zme-
tal in dejal: "Ravno se spominim
francoskega grenadirja, katerega
je pri Wagramu predrl osem kro-
gel; umirajoč je rekel: Presneto,
osem krogel je tedaj treba, da vzame-
mo življenje enemu francoske-
mu grenadirju."

Matematikar.

Nekdo vpraša zaničevalno neke-
ga matematikarja: — "Koliko je
3x4?" — "120, ako bi postavil
na konec vašo osebo."

Moje življenje.

Pogledal sem hrepenju do dna
in gorje me je objelo
trdo, ko da iz jekla se je vzelo,
in iztisnilo zadnjo kapljo krvi iz
srca.

Tuja mi solza, neznan je vzdih:
nem in tih
od trnjev, ki rože krase ga, korakam
in čas novemu hrepenju čakam
v teži veri: Je zapísano
in do zadnjega ne bo izbrisano:
Hrepenja človeškega setev
kali in gori v razočarani prid-
šeno kletev:
Trpljenje

**KADAR GRE ZA OBSTOJ NA-
RODA, NINO BENAŽTEV PRE-
VELIKA!**

Izborna prilika.

St. Helena farme se nahajajo pri postaji Atlantic Coast Line
Railroad, v bližini mesta Wilmington, North Carolina, in so oddaljene
samo par ur vožnje od Washington. D. C.

Farme, katere mi nudimo, so zelo pripravne ter se nahajajo v
rodovitni sosedki kjer sta cerkev in šola in kjer je naseljenih že pre-
cej avstrijskih farmerjev. — Vred tega se bo vsak naseljenec počutil
tam kakor doma.

Veščaki ameriškega poljedelskega departementa, so preiskali
zemljo farm, katere imamo na prodaj, ter izjavili, da je zemlja izborna
in prvovrstna. Na teh farmah se lahko pridela na isti zemlji vsako
leto tri različne letine. Farme, katere prodajamo, merijo deset do
dvajset akrov, so obdelane, in na vsaki je hiša, ki je pripravljena za
takojšnjo bivalje.

Cene so zelo zmerne; vnaprej se plača malo svoto, ostanek pa
tekot petih let.

Vsakemu kupcu damo kupno pogodbo, lastninsko pravico pa ta-
koj, ko je farma plačana.

Če si hočete ustanoviti svojo bodočnost in svoje družine, če ho-
čete neodvisno živeti, imate zdaj priliko izbrati si

DOBRO IN DOBIČKANOSNO FARMO,

na kateri boste vi in vaša družina preživeli ostanek svojega življenja.
Da vam to stvar olajšamo, bomo napravili 17. aprila 1917 drugo
ekskurzijo onih, ki si žele nabaviti farmo. Vožnja bo zelo znižana, in
povabljen je vsak, kdor bi rad videl naše farme. Farme vam ni treba
kupiti toliko časa, dokler ne boste popolnoma zadovoljni z vsem,
kar vam bomo pokazali.

Zategadelj si zapomnite, da si morate skrbno poiskati svojo far-
mo, ako hočete varno in dobičkanosno naložiti svoj denar.

Za to izbiro vam bo najlepša prilika

17. aprila 1917,

ko bo šel naš zastopnik, ki govori vaš jezik, z vami v Wilmington, N.
C. in vam bo pokazal farme v St. Helena.

Za vse podrobnosti glede cen, znižane vožnje i. dr. pišite v sloven-
skem jeziku na:

North American Farms Assn. Inc.

17 Battery Place

New York, N. Y.

Jugoslavanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh Pa.

Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.

Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZADAVNIK:

JOS. PH. V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 106, Ely, Minn.

ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.

JOHN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTOVNIKI:

JOE J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, Box 450, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, Box 24 S. R., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 - 7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVER, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.

MAT. POGORELO, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.

RANK SKRABEC, Stk Yds. Station RFD, Box 17, Denver Colo.

RANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri ožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode stralo.

Državno glasilo "GLAS NARODA"

Juan Miseria.

(JANEZ NEVOLJA.)

— P O V E S T. —

Španski spisal P. Luis Coloma

(Nadaljevanje.)

"Ali se je to res zgodilo, pater?"

"Ni se zgodilo, ampak..."

"Oh, kako je to škoda!"

"...ampak lahko bi se bilo zgodilo, to pomenijo take povesi..."

Takele povesi, ki so zna- med vami v ljudstvu, so prave verske pripovedke, ki imajo v sebi dostikrat globoke verske resnice."

"Tudi jaz znam eno tako pripovedko", reče Janez. "Pravila mi jo je stara ženica, ki je živela v naši hiši, in vselej, kadar mi jo je pravila, sem čutil v sruen nekaj posebnega, nekaj takega, kakor sem ravno kar zdaj čutil. Nekaj, da bi skakal od veselja in pa da bi se razjokal prav od sreče!"

"Povej mi to pripovedko, Janez, povej mi jo; zakaj tisti občutki, kakor praviš, to je luč božja, ki je prisijala v tvoje srce..."

Duša, ki jo obsija ta božja luč, se razveseli v sladkem upanju, ko zagleda pred seboj nebesko domovino, in se razjoka od žalosti, ker je iz te domovine pregnana."

In Janez začne pripovedovati: "Živel je mladenič, ki je častil posebno Marijo sedem žalosti. Imel je na svojem domu podobno Gospe, ki je imela srečo prebodo s sedmimi meči, kakor se to navadno slika. Vsak božji dan je mladenič pokleknil in molil pred to podobo, predno je šel spat. Nekega dne so ga pa hudobni tovariši zapeljali, da je storil smrten greh. Tisti večer ni molil k Materi božji, ker je sovražnik že razpel svoje črne peruti nad njim; drugo jutro se je osramočen ozrl v podobo in videl je novo globoko rano, ki jo je zadal Marijinemu sruen nov, osmi meč. Prestrašen je vzkliknil mladenič in zavpil od bolečine, ki je izvirala iz njegovega srca vedno dobre ga srca: "Mati moje duše, kdo ti je zadal to rano?" In mi, tvoji greh", mu je odgovorila podoba. In mladenič se je zgrudil na tla, ker mu je pošlo srce od žalosti, da je Boda razžalil..."

Kapucine je ganjen stisnil Janezu roko, in ta močno, trdi mož je naslonil svojo glavo patru na ramo in se je razjokal kakor otrok.

"Jokaj se, Janez, le jokaj se", mu reče pater, ki so se mu tudi oči porosile, "razplakaj se, jaz razumem tvoje solze."

"Ko pa sam ne vem, zakaj se jokam", odgovori Janez v pol smehu in pol v joku, "sam ne vem, kaj go s menoj godi... Bo tako, kakor vi pravite; duša

bi rada v nebesa, pa ko ne more ubožica, se joka... se joka, da bi kmalu mogla."

Ko se je kapucine tisti večer že poslovil, ga je Janez še enkrat poklical in vprašal:

"Pater, kako ste rekli, da je sin uboga vdove rekel: Lubim Boga, verujem v Boga... in kaj še potem?"

"Upam v Boga, dragi moj, upam v Boga."

"Upam v Boga", je šepetal Janez.

In ko je legel Janez tisti večer na kup slame, ki je bila njegova postelja, je še enkrat vzdihnil:

"Upam v Boga!"

In ko se je drugo jutro zbudil in obrnil oči po štirih stenah svoje ječe, po katerih so od vlage drsele vodene kapljice, kakor da so usmiljene solze, tedaj je Janez topet vzkliknil z glasom, v katerem se je družilo upanje z ljubeznijo in vero:

"Upam, upam v Boga!"

X.

Medtem je deloval Lopežinek v mali politiki. Neki pisatelj pravi, da nimajo v veliki politiki ljudje nič opraviti, ampak samo naučla; čustva mi, samo koristi; v veliki politiki se ne reče, da so človeka umorili, ampak da je bilo treba zapreko odstraniti. Mala politika ima vse te velike napake na sebi, poleg pa še dobro mero malih in smešnih; ona je mati tistih zakonitih Herostratov, ki mislijo samo na to, kako bi sebe povzdignili, in ki ne poznajo drugega gesla, kakor lastno korist. (Herostrat je bil slavohlepen Grk, ki je na vsak način hotel, da se njegovega imena ne pozabi, in je zato zažgal prekrasni tempelj Diane Efeske leta 356. pred Kristusom. Ta tempelj je bil tedaj ena najlepših stavb na celnem svetu.)

Vrtoglave sanje, blazni načrti ki si jih ustvarjajo ti domišljivi pritlikavci, se ne daje primerjati ničemur drugemu, kakor blodnjam razgnete vročinske domišljije. Lopežinek je bil prav tak mal politik, ki tudi ni poznal gradov zidati v oblake; predvsem si je želel, da bi bil izvoljen za poslanca in že je videl, kako povsod tiskajo njegovo sliko in kako ga obdaja čast in slava.

Potem je v mislih razdelil Španijo na male zvezne države in se postavil eni za predsednika.

"Kdo ve!" je zamrmral v namumem zadovoljstvu in se naslajal ob misli, da bo nekaj v njegovih rokah vladarska moč.

A naenkrat stopi druga slika pred njegovo duha. Misli si je, da je v stolnem mostu Španije; že ni bil več predsednik države, bil je gaditanski, ali državice Seviljan, smehu in pol v joku, "sam ne vem, kaj go s menoj godi... Bo tako, kakor vi pravite; duša

Lopežinek je zamišljal in stegnil

roke, kakor da hoče zgrabiti to sijajno sliko in zagledati je pred seboj z ognjenimi črkami zapisani dve imeni: Napoleon I., Napoleon III.; častihlepni bedak je povsod glavno, kakor da že čuti težko breme vladarske krone, in drugič se mu je prikrala iz ošabnih ust beseda: "Kdo ve!"

Toda sanje minejo in resnica ostane; ko je Lopežinek odprl oči, ni videl druge republike, kakor republiko čevljev nad vrati očetov delavnic in ni slišal drugih glasov, kakor kako gospod Lopežin po podplatih nabija, in tedaj je on, prosvitljeni državljani, oče domovine, odločni demokrati in republikanci, zatajili tiste čevlje, ki so ga redili, in — o napredek! — srmoval se je lastnega očeta! ("Oče domovine" je častno ime, ki so ga posebno stari Rimljani dajali za izredne zasluge, n. pr. če je kdo rešil državo nevarnega sovražnika.) Prav tako hvalčeval, kakor tista divja ljudstva, ki pozdravljajo solnce sprekljinjevanjem!

Kadar so ga prevzele take misli, jo je urno pobral na cesto in se zaničljivo ozrl na nesrečnega Lopežina, ki je sključen čepel pri mizi in se pehal, da prisluži kruha temu nevaljeznemu sinu; v takih trenutkih je začutil neki notranji nemir, ki ga je imel častihlepni bedak za ogenj veleuma, pa ni bil nič drugega, kakor besna jeza in zaupanje; in hitel je v republikanski klub razkladat strupene nauke, ki so sejal med onimi zaupniki in nevednimi poslušalci pohlepno sovražstvo proti bogatim, zaničjevanje do vere ter slino lakomnost in častilježnost.

Toda nekega jutra oče Lopežin ni več vstal s postelje; drugi dan je našel zdravnika v zelo nevarnem položaju in tretji dan mu je kar naravnost povedal, da naj uravnava svoje račune na tem svetu, ker je prišla ura, da jih v kratkem poravnata tudi na onem. Naenkrat so bile vse sanje uničene in obupan je padel v znak na svojo smrtno posteljo. Vsi oni bedasti upi, da bi kdaj videl svoje ga sinu na visokem političnem mestu ter da bi mu ta sin preskrbel pokojno in častipolno starost, vsi ti upi so naenkrat izginili in ostal je pod njim grob, nad njim pa Bog, ki ga bo sodil... Lopežin ni bil brez vere; dal se je zaslepeti hudobnim naukom svojega sina, katerega je gledal kakor preroka; na zunanji se je delal, kakor da se čuti vzvišenega nad verske predsodke, v sruen pa nikoli ni tako čutil. In tako se je "gledilo, ko je gledal večnosti v oči, da je obrnil svoj pogled k usmiljenemu Bogu in prosil sina, naj pošlje po spovednika.

Lopežinek je nevoljen pogledal očeta, zakaj ta prošnja umirajočega je vzbudila v njegovem sebičem sruen samo jezo. Kaj bi reklo človeštvo o tem velikem možu, v globokem mislecu, o tem močnem duhu, ki je skonečaval svoje govore v klubu z besedami: "Državljan! Ne v imenu Boga, ki ga ni, ampak v imenu narave vas pozdravljam!" Kaj bi ljudje rekli, če bi se njegov oče, recimo, pripravljal na smrt kakor najnavednejši katoličan, duhovnika pri vzglavju in križ ob ustnicah?

Zato je razjarjen pogledal Lopežina in odgovoril:

"Še tega se manjka... Mislim da sem vas zadosti učil, da bi tako smešno praznovornosti lahko na miru pustili!"

"Fant!" je prestrašen vzkliknil Lopežin; "glej, jaz bom umrl, to ni šala."

"Poite no, pustimo te otročarije! Če se hočete spovedati, pa naredite kar luknjico v zid, kakor Turki delajo. Teh vrat ni pa noben črnih ne prestopi, dokler sem jaz živ!"

In Lopežinek je zgrabil svoj zamazani klopič in je odšel v klub ter pustil očeta samega v pekočih spominih na preteklost, gorečih željah za sedanjost in v obupnem strahu pred bodočnostjo.

"Sin, sin!", je klical stari in stezal roke proti njemu, "ne pusti me umreti kakor psa!"

Brezbožni sin je slišal ta klic, poln neizrečene groze, in že se je mislil vrniti; a njegova sebična častilakomnost je vpila glasneje kakor vest in šel je svojo pot. Rad bi bil umoril tisti glas, ki je kričal v njegovem sruen in šepetal je sam pri sebi:

"Ni tako slab; bo že še pozneje čas za njegovo željo."

Ob enajstih je prišel Lopežinek domov iz kluba in je stopil v očetovo spalnico, ki je bila čisto v temi; nobenega žuma ni bilo ališati.

"Oče! Oče! Ali spite?" je re-

kel inglas se mu je tresel od strahu.

Nobenega odgovora. Lopežinek je čutil, da se mu je jezik na nebo prisušil; prižgal je žveplenko, da napravi luč, ki jo je otipal na mizi. Tedaj je mogel razločiti očeto obraz, ki je ležal na blazinah, blede, z vdrtimi, napol ugaslinimi očmi, lasje so bili še mokri od smrtnega znoja; nesrečni mož je premikal ustnice, kakor da nekaj šepče, in se je oziral v nekoga, ki ga je samo on videl:

"Ko pa noče! Ko pa noče!"

Lopežinka je bilo strah teh oči, ki so se obrnile vanj, pa ga niso spoznale; strah ga je bilo tega prepadlega obraza, na katerem se je brala ona silna groza, ki spreleti človeka, kadar stoji nad prepadom brez dna. Lasje so se mu zježili in trepetal je kakor šiba na vodi; zbežal je v delavnico, ki je stala v pritličju. V tisti naglici pa je pozabil na mizi luč in žveplenke in zdaj je bil naenkrat v temi. Pol življenja bi bil dal Lopežinek, samo da bi našel tej strašni temini! Pa kako naj se vrne v ono sobo, kjer je zaključevala smrt? Če se je ozrl v steno, je zagledal blede obraz očeta, če na tla, se je na tleh prikazal, če v strop, je iz stropa vrazil. Zamišljal je, in še živeje, še strašneje ga je prediral tisti stekleni pogled, prav do sruen, da je zastajalo od groze. Stal je nepremično in ni si upal iztegniti rok, da ne bi zadel ob kakšno prikazen. Oči bi si žedel, samo da mu ne bi bilo treba gledati tega obraza; minulo so se mu zdele kakor stoletja.

Naenkrat potrka nekdo na vrata; Lopežinek se zdrzne, kakor da je od krogle zadet, a obstane nepremično in zija topo proti vratom. Odpreti si jih pa ni upal; zdelo se mu je, da preži zunaj smrt in hudič na dušo in telo nesrečnega bolnika. Hotel je zavpiti na pomoč, a breznegovni strah mu je zepil usta; šele ubiti glas muhnega zvonce, ki ga je zaslišal s ceste, je njegovo razburjenost nekoliko zmanjšal in zaslužil je, če ga je bil ta pozni obisk. Naglo je stopil k vratom in odprl okence; zapazil je pri bledem svitu zvezd temne obrise tovrstnih oslov.

"Martin!... Martin!..." je zajecjal Lopežinek; trepetal je kakor šiba na vodi.

"Dobro večer, gospod Jožef!" se začuje hripav glas z ulice.

Lopežinka je nimal ves strah, ko je zaslišal ta glas, namesto tega pa se ga je polastilo neko razburjenje čisto druge vrste.

"Stopi notri, hitro!" je zajecjal in v naglici je pustil okence odprto. "Ali so vreče že tukaj? Priži žveplenko, ampak pazi se, pazi!"

V delavnico je vstopil nato zamorec velikanske postave in silnih mišic; ognjen je bil v plašč iz slabega sukna. V tistem času so se na vseh republikanskih prireditvah z njim izkazovali, v dokaz bratovske ljubezni, ki je začela družiti že vsa plemena v Španiji. Na Lopežinkov migljaj je prižgal petrolejke, ki je visela s stropa. Za njim je vstopil oslar: ko ga je Lopežinek zagledal, je postal še bolj razburjen. Naglo je odprl majhno shrambo, ki je bila zraven delavnice; v kotih je bilo razmetano vse vprek usnje, stari kopita, podplati in krpe od starih čevljev; drugače je bilo prazno, samo smeti je bilo vse polno kakor povsod, kjer leži stara ro potija dalje časa nakopičena.

"Kam odložimo?" vpraša Lopežinka oslar.

"Semkar!", odgovori ta. "Ali bo šlo?"

Zamorec pomoli svojo debele glavo skozi duri ter se ozre po shrambi, potem pa reče nakratko "Bo!"

In začel je odkladati z oslarjem tisti ječmen, vsega skupaj kakli petindvajset mernikov, ki so jil pripeljali na oslih v ravno toliko vrečah. Oslar je nalagal vreče za moreu na rame, ta jih je prenašal notri. Lopežinek pa je stal pr vratih med delavnico in kletjo b svetil. Ko je šel zamorec zopet enkrat mimo, je Lopežinek hitro pokazal na oslarja in rekel:

"Ali kaj ve?"

"Niškar ne!"

"In kapitan?"

"Se je precej vrnil z barko in bo zlag že v Kadizu."

"Ali kaj sumi?"

"Niškar."

Stvar je bila hitro odpravljena in oslar je odšel. Živalni domov. Lopežinek je varno zaklenil vrata od kleti in tudi od delavnice ter prav nič se mu ni videlo, da kaj misli na umirajočega očeta, ko je krenil z zamorcem v široko

Naročite žganje in vino za bližajoče se praznike

od dobro znane trvdke

BREMAN & OSGOOD

112 Fullerton Street, Pittsburgh, Pa.

Pišite po cenik, naložili list in zapleke.

Pazite na naš veliki oglas v četrtkovi številki tega lista.

ulico, kjer je prebival krojač, ki je bil tajnik republikanskega kluba.

Protu jutru se je vrnil domov in jutranja svetloba mu je dala toliko poguma, da se je upal iti v očetovo spalnico; a na pragu je prestrašen obstal... Luč na mizi je še gorela, na postelji je ležalo Lopežinovo truplo, oči izdrtje od silne groze, usta skrivljena kakor za kletev in izpod razvlečene odeje so molele sključene noge.

Lopežinek ni mogel prenesti strašnega pogleda. Miže je stopil k postelji, da bi zakril očeto obličje; pa v smrtnem boju so se prsti trdno zagrebeli v odejo in ko je začutil, da se ta ne da premakniti, je hotel zbežati, ker je mislil, da ga je razsrjeni mrlje sunil od sebe; pol nezavesten od strahu je omahnil in padel v naročje Salamanki, ki je ravno stopila skozi vrata.

Očetje domovine so kmalu prišli obiskat Lopežinka; v delavnici zbrani so sklenili napraviti gospodu Lopežinu časten pogreb, kakor se spodobi za tako junaka smrti. Vse cerkvene obrede so zavrgli, ne kakor da so nepotrebnih, ampak kakor da so nečastna stvar, in eden izmed njih, ki je kazal v svojih pesteh čudovito prepričevalnost, je rekel:

"Lopežin mora biti pokopan kakor republikanec!... Federalci ne rabijo nobenih bilj... Ali veste, državljani, kaj pravijo ti črnulji, kadar pojejo pri pogrebu?"

In z norčavim obrazom je začel oponašati slovesno pogrebno petje.

To je bil pogrebni govor za nesrečnega Lopežina; njegovo truplo je ostalo samo in nihče ni znal zanj ene same molitve, nihče ni potočil ene same solze. Ko je prišla ura pogreba, so ga štirjbo, kjer je oče izdihnil, dotaknili toliko očetje domovine položili v krsto.

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pregovor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Zaprte, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravočasno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO

ameriško Elixip gpenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izčisti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek, krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici bakterijskih napadalcev. V gori omenjenih slučajih nastane nervoznost, nered v želodcu, pri ženskih premenbah življenja ali pri premogarijih v premogarskih okrajih itd. to zdravilo je priznано neprimerljivo najbolje med vsemi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je neprekosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za poškodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krepčilno za utrjene mišice po trdnopolnem delu ali za utrjene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po pošti 35 in 60c.

TRINERJEV

OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripavost, bronhiti s naduho, itd. Cena ista kot za obliž.

Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče nagrade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade: Zlata kolajna — San Francisco 1915, Grand Prix — Panama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

